

תלמוד בבלי

מהדורת
גבורת עקיבא

מסכת קידושין

The Daf Yomi Chazarah Gemara

*A new, free-flowing explanatory
translation of the Gemara*

Volume One Dafim 2a - 8b

OTHER WORKS BY THIS AUTHOR

In Lashon Hakodesh

Sefer Gevuras Akiva al HaTorah
Sefer P'ninei Gevuras Akiva al HaTorah
Kuntrus Gevuras Akiva al HaMoadim (three volumes)
Haggadah shel Pesach 'Gevuras Akiva'
Sefer Chanukas HaTorah - Pirush Gevuras Akiva
Sefer Gevuras Akiva al Hilchos Bishul

In English

Haggadah shel Pesach 'Gevuras Akiva'
Sefer Chanukas HaTorah (A new translation)

This Gemara and all of the seforim listed can be ordered through Amazon.
(Search for Gevuras Akiva, Chanukas HaTorah, or The Daf Yomi Chazarah Gemara.)

Shiurei Torah on the Phone :

Divrei Torah on the Parsha
The Fascinating Shayilos of Rav Yitzchok Zilberstein on the Parsha
Stories for Children and more.
Call 951-262-2566.

© Copyright - All rights reserved

להגדיל תורה ואדירה, Copying is permitted
however copying any part of this sefer for commercial use is strictly forbidden.

Dear Lomeid,

B”H we are excited to present ‘The Daf Yomi Chazarah Gemara’, a Gemara that will IY”H help the lomdei daf hayomi review the daily daf with an unparalleled level of clarity and retention.

The importance of chazarah is well known and yet it remains one of the most difficult parts of learning, especially while learning the daf. All too often a person leaves the day’s daf in a haze with many of the concepts still unclear. And even if a person is able to learn the daf in a clear manner, because of the fast pace it becomes exceptionally difficult to review it. To help solve this problem the ‘Daf Yomi Chazarah Gemara’ was written. By using this Gemara the lomeid will be able to go over the daf very quickly which will allow him to review it many times. The advantage of this cannot be over-stated and can literally change the ‘daf yomi experience’ from just ‘doing the daf’ to ‘knowing the daf’.

THE ADVANTAGES OF THIS GEMARA:

- 1) The translation is structured in the format of a daf yomi chazarah shiur. In a typical shiur, the maggid shiur will first introduce a new topic. He will then read the Gemara inside for a couple of lines and then stop to explain what was just read. He will then continue to read the next Gemara and then stop to explain the new material. And this goes on for the duration of the shiur. This translation mimics this approach as will quickly become apparent. The advantage of having a translation written in this manner is that it allows for the lomeid to easily incorporate the translation and its explanation without the need to piece together the main texts with the footnotes.
- 2) The translation is written in the language that the typical lomeid speaks. Now while there is certainly nothing wrong with discussing ‘the tablets that Moses brought down from the Heavens’, this is simply not the way many of the lomdei daf yomi speak. And indeed, the vast majority of daf yomi shiurim are not given in this manner. This is for the simple reason that it is far more enjoyable and easier to learn in the language that one is used to. As such, ‘the English’ that this translation utilizes is ‘the English’ that is used by a typical maggid shiur.
- 3) The translation is a linear one. This allows the lomeid to go through the Hebrew side of the translation and to only look at the English side as needed. Often the lomeid knows most of the Hebrew words and just needs to check several words in English. A linear translation allows him to do so. He can go through the Hebrew side of the column and only look to the English side as needed. Learning and reviewing the Gemara this way will also allow the lomeid to build on his Hebrew vocabulary as he at first looks at the Hebrew before he sees the English.
- 4) An added advantage of this translation is that it is divided into different topics. The typical daf yomi learner has only a relatively short amount of time to learn a tremendous amount of material, something that can easily be overwhelming and difficult to absorb and review. Having each daf of Gemara separated into different topics will help the lomeid understand each topic as it is presented and to then review in a clear understandable way.
- 5) Another aspect of the translation is that it is broken up into small phrases. The advantage of breaking up the text in this manner is that it allows the lomeid to know what each individual word (or small phrase) means. Learning in this manner will allow the lomeid to build his Hebrew vocabulary and to help him transition away from the need to use an English Gemara

B’kavod Rav,

The Daf Yomi Chazarah Gemara

Dedication Opportunities

TO DEDICATE FUTURE VOLUMES
OR TO SPONSOR AN INDIVIDUAL DAF,
PLEASE CONTACT US.

For comments, suggestions, and corrections,
please contact:

Rabbi Mordechai Koster

1269 Medina Court, Lakewood NJ 08701

thedafyomichazarahgemara@gmail.com

thedafyomichazarahgemara.com

Guidelines for the Translation

- 1) At times, the intended meaning of a phrase is not the actual translation of the words but rather it is the translation of the words influenced by the context of where they are written. In this work, the words are translated according to their intended meanings (i.e., as a maggid shiur would translate them). However, where the intended translation differs from the literal translation, the words of the translation are put into quotes to indicate that the translation given is not the literal translation of these words.
- 2) Often, in order to help with the flow of the Gemara, words were added to the translation. To indicate that these words are not the actual translation, they are put into parentheses.
- 3) After its initial appearance, many terms are not translated (for example the word assur (forbidden)). The reason this is done is in order to make the translation more readable. It must be pointed out that even if someone is not used to these terms he will quickly pick up on them. Additionally, it is advantageous for every learner to become familiar with the terminology used in the Gemara. The same way every field of knowledge has its own set of unique words, the Gemara is no different. As such, it is far more beneficial to learn this terminology than to just have them translated each time one comes across them.

ידוע מאמר החכם כשם שאי אפשר לבר בלי תבן, אי אפשר ספר בלי שגיאות

As this sefer is being printed through Kindle Direct Publishing (an on-demand publishing company), changes and corrections can be easily made in 'real-time' and will be included in all future copies of the Gemara that are printed. As such, if one finds any mistakes, typos, etc., please let us know and they will be corrected in future copies.

Note: Due to time and budgetary constraints, the text of the translation was not edited as well as it could have been. This being the case, we were faced with the following choice. Do we publish the Gemara the way it is, or do we wait until it could be perfected? The choice seemed obvious. The advantage of the multitudes of people learning with an unprecedented level of clarity and retention would seem to vastly outweigh the disadvantage of learning with an 'imperfect' product. As was famously quoted at the Siyum Hashas "We cannot let perfection be the enemy of the good". As such, we have gone ahead with the publication of this meshecta despite any shortcomings it might have. That being said, with the proper funding we hope to reedit and republish this meshecta in the future.

גמרא

When Does the Mishna Use an Expression of נקנית to Describe Getting Married and When Does the Mishna Use an Expression of מקדש?

(The Mishna stated) A woman is acquired (etc.) האשה נקנית

The Gemara asks:

What is the difference מאי שנא

here that we learned הכא דתני

'a woman is acquired' האשה נקנית

and what is the difference over there ומאי שנא התם

that we learned 'a man marries' דתני האיש מקדש

Why does our Mishna use an expression of נקנית (being acquired) to describe getting married and why does the later Mishna (in the beginning of the second perek) change and use an expression of מקדש to describe getting married?

The Gemara answers:

(It is) because (in our Mishna) משום

we need to learn (the kinyan) of kesef דקא בעי למיתני כסף

and how do we know kesef (works) וכסף מנא לן

we learn a gezirah shava of 'kicha' גמר קיחה קיחה

from sdei Efron (the fields of Efron) משדה עפרון

(for) it is written over here (Devarim 24:1)) כתיב הכא

"When a man will take a woman" כי יקח איש אשה

and it is written over there (Bereisis 23:13) וכתוב התם

(Avrohom said to Efron) "And I have given נתתי

the money for the field קסף השדה

take it (the money) from me" קח ממני

and 'kicha' וקיחה

is called a kinyan (an act of acquisition) איקרי קנין

as it is written (Bereisis 25:10) דכתיב

"The field that Avrohom was koneh" השדה אשר קנה אברהם

משנה

The Ways in Which a Woman is Married and the Ways in Which She Acquires Herself

A woman is acquired (for marriage)

with three ways

and she acquires herself (back)

with two ways

she is acquired

with kesef (money)

with a shtar (marriage document)

and with biah (marital relations)

האשה נקנית

בשלוש דרכים

וקונה את עצמה

בשתי דרכים

נקנית

בכסף

בשטר

ובביאה

(With regard to) kesef

Bais Shammai say

(it must be with) a dinar

or with (an object) worth a dinar

and Bais Hillel say

(it must be) with a perutah

or with (an object) worth a perutah

and how much is a perutah

(it is) one eighth

of an Italian issur

בכסף

בית שמאי אומרים

בדינר

ובשטר דינר

ובית הלל אומרים

בפרטה

ובשטר פרוטה

וכמה היא פרוטה

אחד משמנה

באיסור האיטלקי

And she (re)acquires herself

with (either) a get

or with the death of the husband

וקונה את עצמה

בגט

ובמיתת הבעל

A yevamah is acquired with biah

and she (re)quires herself

with chalitzah

or with the death of the yavam

היבמה נקנית בביאה

וקונה את עצמה

בחליצה

ובמיתת היבם

קידושין ב

האשה נקיות . הלא אני ביה"א וכן בזמה דרפסין גבי אש
ואשה קאי ביה"א כמו האשה שהלכה (יבמות דף קיז)
האשה שהלך בעלה (שם דף סו:) האשה שנאחזרמה (מטות דף סו:)
האיש מקדש (למן דף מה.) וקשה דבהדיא דמן בצולה נשאת (מטות
דף ג.) אחרי לא אני הבצולה נשאת

בכסף ואומר לה הרי את מקודשת לי
ששקל כחוב לה על הדייר אל"ט ששט
לפי פרוטה הרי את מקודשת לי
צ"באה כסף עליה ואמר התעבתי
בצ"באה זו וסלחתי ילף מקראי ששט
דב"ט מפרש בגמ' (דף יא.) פרוטה .
של נחש: איסר האשליקי . של כסף
ודמיו ששט פרוטות : היבזה נקיות .
ליבס : צ"באה . להיות כחשבו לכל
לשם ששט גס לגרסה אח"כ אינה
לזריכה הישט חליטה אלא גס אכל
שטר וכסף אין מושלין בה מן התורה
אלא מדרבנן דתקין דמשיה בה מאמר
דמאמר' בציבות (דף ג.) אכל איט
גומר בה להיות יורשה ומשטמה
ולא לפוטרה מן החליטה אלא לפוטרה
על שאר אחיו : גמ' ומאי שגא
הס . בפרק שני (לפן דף מא.) דתנא
האש מקדש ובושטחו מיטת הבא
האשה מתקדשת : משום דקדשי
למייה כסף . בזה קנינו ואחריו
לקמן (דף ד.) כסף מנלן דנקיות ו'
ומפרשין דגמירין קיה קיה משדה
עפרון ואיקרי קין הלכך תנא הכא
קין וכסף מנלן . לאו הכא קא בשי לה
קין (לפן דף ג.) והבא קא חסר

תום' ר"י הזמן

צַבְרִיָּה (דף י"ז) מִמֶּנּוּ נָח מְנֵי בָּסֶס
 ה' (דף מַצֹּרֵת) בְּפִסּוֹם נִינְה אֶשְׁמֹא
 בְּצִי' עֵבֶד וְאֶמֶת אִין עֹפֵל בִּין
 ה' שְׁלֵחַ מַצֹּרֵתִין לִבִּי לְפִי שְׁאֹלֶךְ
 לְפָרֶס בֶּן צִי מִיִּמִּינִי אוֹ צַבְרִיָּה
 אוֹ בְּנֵגְבִי אוֹ צַבְרִיָּה אוֹ בְּנֵגְבִי
 (ה) וְהָ רָא אִין צִימָה קֹנֵי יִצְחָק אֶת
 לְחֹשׁ לֵב גִּבְרִיָּה שְׁנֵי הֶאֱמַן הֶאֱמַן
 לְשׁוֹן הֶרְאוֹת לוֹ בְּפֶה דֶּק מֵלֵט שִׁישׁ
 מְקוּמוֹת שְׁמוֹנֶה הֶמְעָשָׂה קֹדֶם הַמִּנְיָן
 כִּי הָיָה דִּהְבֹּא וְכֵן צִוְּיָה אֶת־שֵׁלֶם
 לְיוֹם אֲרִבֵּי אֶחָדָּה שׁוֹה לֹאֲלִין בְּשֵׁלֶם
 דְּרִבִּים וְהִשְׁמֵרָה נִקְיָת מִצִּי' דְּרִבִּים
 (אֲנֹת ס"ו מ"ה) וְיֵשׁ מְקוּמוֹת שְׁמוֹנֶה
 הַמִּנְיָן קֹדֶם כְּמוֹ בְּעֵשָׂרָה מֵאֲמָרוֹת
 (סס ס"ח מ"ה) אֲרִי לִי"ד בְּדוּקִיָּה
 (פִּסְסִים ד' ג') וְיֵשׁ קֹדֶם יוֹ"ב
 (יוֹמָה ד' ג') בְּצִבְעָה דְּרִבִּים בְּדוּמִיָּה

קאמער לה לכולא מילתא משום דקא בעי למייתי כסף וכסף מנלן ילפינן ליה לקמן (דף ז:). מקיחה וקיעה לשון קנין הוא הילכך תני האשה נקיעה : ונתיני

[וע"ע חוס' ע"ז ב
ד"ה לסני]

הוא ב"ש לחומר מזה ולא להכי מיתשיל כדאמרין בימות (דף פ.) כי אחשיל לענין עוג מלך השבן : **בפרומה** ובזה פרוסה מימה דלא הוה ליה למיחני אלא בשוה פרוסה כדחש בהובב (ב"מ ד' יג.) חמשה פרוסות הן האדמה בשוה פרוסה והאשה מתקדשת בשוה פרוסה וי"ל משום דהא כלן בכסף מפרש בחיזה כסף דער לב"ש ופרוטה לב"ה ולפי שלא נטעה לומר כסף דוקא ולא שוה כסף כדילין קיימה מיתה משה עפרין דכתיב ביה כסף מפרש שוה כסף וא"ת ומאן לן דשוה כסף ככסף דהא לקמן (דף סו.) מיישב ליה קרא גבי עבד עברי ישיב לרצות שוה כסף ככסף ופרין האן דכתיב ביה כסף ואמר לקמן (דף טז.) דרב כהנא שקל סודרא בפדיון הבן ומאן לן דשוה כסף ככסף ואמר שפרק קמא דשבוטות (דף ז') דריש כולו ופרט וכלל אכל גבי ערביין דכתיב ביה כסף ופרט וכלל וכן (ערכין דף יג.) גבי תמקדש שוה כסף ככסף ופרה ככסף ובזה כסף מגלן שוה כסף ככסף מיהו בהקדשות נמי אפשר לדרשין כולל נמי דפרט וכלל דהא אין הקדש נפרה בהוה בקרקע כדאמרין בהובב (ב"מ דף נד.) הרי אמרו אין הקדש מתחלל ע"פ קרקע דרממנא אמר ונתן הכסף וקם לו ולקמן (דף ס.) נמי אמרין דאין פורין הקדש ומעשר שני בשטר אבל גבי קדושין וערביין מגלן דשוה כסף ככסף וי"ל דילפינן מע"ע וא"ת והא גבי מוקיין נמי כחב קרא כסף ישיב לבעוליו ודרשין בפ"ק דב"ק (דף ו.) ישיב לרבות שוה כסף ככסף וא"ת הוה מוקין ועבד עברי שני כחובין הבאין כאחד ואין מלמדין ויש לומר דתריייהו תריכי דאי כתב עבד גירדא לא מני למילין מוקין מיניה ולא שמיט השקיף הכחוב לעבדו וס"ל נמי כסף דוקא ולא שווי להכי דליטריך כסף ישיב גבי מוקין וגבי ע"ע דליטריך נמי קרא דלא מני קרא מני דהאיהבא מונח בעד דומיא דמוקין ולא מנין בקרקע ילביש מיטב לכך דליטריך תריייהו א"י נמי ו"ל א"י כתב בעבד הוה למיחל דדין הואוהא שנקל עליו דיכול לפדות עצמו אפי' בשוה כסף כדי שלא יטמע בין העבדי כסוכים אבל גבי מוקין דלא שייך למימר ק' לא אמרי' הכי ואי כתב בזוקין גירדא לא מני למילין עבד מיניה דס"ד דלא יהיה שוה כסף ככסף בעבד לפי שגם הוא גרס לו לימחר שגשגוהו בפירות שביעית וכד' יוסי ב"ר חנינא דלקמן (דף כ.) וס"ד דנחמך עליו לומר דוקא כסף ולא שווי וכן דליטריך קראיה לפרוין הבן והקדש דשוה כסף ככסף ולא יליף מגזיקין וע"ע לפי שזבא למעט בקדשות ושטרות שאין פורין אלא ארס הקשלות : **וכמה** היה פרוסה . הא דלא מפרש כמה הוא דינר מאסר הוה דינר היו יודשין כמה היה שוה אחד *מכ"ז דינר על וזבד כדאמרין ברש הובב (ד"ל ז' מה) : אבל תרומה כסף פלוגתא בימרא ליהו (דף יב.) יחמינו דחילי ויחמינו יחברי ועוד

דעל מכה]

הגדות הב"ח
(א) חוס' ד"ס אלסה
וכו' דסא גבי יבמה, נ"ב
עין נשוא' ב"ח סי' קפכ:

ולמען כבד:

[לסמו ד:]

דבריו ב"ה דק"ל כותיה איבעי ליה לפרושי עי: **אחד** מח' ב"איסר. כשאלוסיס כדנים אכל כשהאיסרים מחזיין אחד משנה כדאמרין בגמרא (סג): **איטלקי**. מפרש ר"ת על סג איטליה של יון ואין לתמוה על הקו"ף כדאשכחא (נעורא ד) שושיבא על סג שושן: **היבמה** נקנית ט'. חומה דלא מי מיינא כדלעיל ולמי נקנית בדרך אחד וקוהה עמלה בשני דרכים ובמי מיינא דלעיל למעושי כדאמרין בגמרא האי מיינא נמי למעושי כסף ושטר כדדריש לן ק' (דף יז). ביאה גומר ואין כסף גומר גומרי' ומונינא דסיפא למעושי נמי אין מלך ק"ו מאחז כדאמר' בגמ' (ספ) (שם) עטל אין מירי אצרינא וי"ל דבדמא מילתא אין לשטם מיינא ונא"ל דבי' אחרונא בן ששה ולאלן ב' דרכים וליקד בדרך א' האל ב' לפנש אצרינא החלקים ב' ומאחר דלא תאז מיינא ביבמה לא תס לשטם מיינא בעבד עבד' וכענ"י א' נמי משום דלא איטערך למיטגי בהם מיינא למעושי מיר: **מאי** שנה האל דתנן האלש נקנית. ה"ל אב דבני למימי סיפא וקוהה את עמלה דלא שייך הכס לשון קדושין וכו"ה משני בסמוך מיהא חומר הר"ר מנחם דה"ל למימי וגיטתה בשני דרכים דבני קדושין שייך לשון היסר: **משום** דקבשי למימי כסף. והאל לא שייך למיפד חמא תרתי אטו חרד דפרקין דקנס דלאש קינן שייך נמי בשטר וביאה ולא היה תמוה על לשון קינן אלא משום דלקנא אגל לשון קידושין והאל תנא אגל קינן אי נמי בשטר נמי אשכחן קנא קינן דכתיב וחקק את ספר המקנה (וימיה נב): **וכסף** מנל גמר קימה קימה משה עפרון. ואם תאמר ומה לר' כלל זה לא היה לר' לומר אלא כסף איקרי קינן דכתיב נחמי כסף השדה קח ממני' וכתיב השדה אשר קנה אברהם א' נמי שדות בכסף יקנו וי"ל דכתיב לא סגי דמי דכסף השדה איקרי קינן כסף דלמה לא איקרי קינן לכך לר' להביא אחריו כסף דגמרינן אשה מימי' איקרי קינן: **וכתיב** השדה נחמי כסף השדה קח ממני' איש חושש אלא שמאלא לשון קימה אע"פ דלא דמי דקנא דהכא קיימא אכסף של שדה והאם דלמה לא קיימא אכסף של אשה אלא אכסף עמלה וי"ל ולימי' נקחת נקחת שאלא דקרא פני דכתיב פ' יקח וקנא נמי מיערובין ד' טו) הכל נקח בכסף מעשר וביאה שייך נמי לשון קימה דכתיב (ויקרא כ) ואיש אשר יקח את אחותו וי"ל דלא שייך למימי סיפא ולוקחת עמלה ב' דרכים:

האשה נקנית

פרק ראשון

קידושין

ה' א מ"י פ"ד מ"ח
אבות ב"א ס"ג
פ"ח ס"ח ט"ז
ס' ט"ז ס"ח
ו ב מ"י פ"ד מ"ח
מסכת כהן כ"ב
ז ב מ"י פ"ד מ"ח
מסכת כהן כ"ב

אי נמי שדות בכסף יקנו. והא דלא מיימי קנין שנכתב בתורה מכסף מקנהו (ויקרא כה) משום דבעי לאתויי קנין דשדה וקשה א"כ ה"ל לאתויי השדה אשר קנה אברהם וי"ל דהסחא ליכא למירק דאיכא למימר השדה אשר קנה אברהם בחזקה או בשטר

אי נמי שדות בכסף יקנו תני האשה נקנית וניחני התם האיש קנה מעיקרא תני לישנא דאורייתא ולבסוף תני לישנא דרבנן ומאי לישנא דרבנן דאסר לה אב"ע בהקדש וניתני הכא האיש קנה משום דקא בעי למיתנא סיפא וקונה את עצמה בדידה תנא נמי רישא בדידה וניתני האיש קונה ומקנה משום דאיכא מיתת הבעל דלאו אידו קא מקני *מן שמיא הוא דמקני לה ואב"א אי תנא קנה ה"א אפילו בע"כ תנא האשה נקנית "דמדתה אין *שלא מדעתה לא ומאי אירא דתני שלש יתני שלשה משום דקא בעי למיתני דרך ודרך לשון נקבה הוא דכתיב והודעת להם את הדרך ילכו בה ואלא הא *דתניא *בשבעה דברים בודקין את הוב ניתני שבע משום דקא בעי למיתני דרך ואשכחן דרך דאיכא לשון זכר דכתיב בדרך אחד יצאו אלך ובשבעה דברים ינוסו לפניך אי הבי קשו קראי אהרדי וקשיא נמי מתני' אהרדי קראי אהרדי לא קשיין הכא דבתורה קאי ותורה איכא לשון נקבה דכתיב "ותרת ה' חמימה משיבת נפש כתב לה בלשון נקבה התם דבמלחמה קאי דדרכו של איש לעשות מלחמה ואין דרכה של אשה לעשות מלחמה כתב לה בלשון זכר מתני' אהרדי לא קשיין הכא דלגבי אשה קאי קתני לה בלשון נקבה התם דלגבי איש קאי דדרכו של איש ליבדק דהא אשה נמי באונס מטמאה חני לשון זכר מ"מ תני שלש משום דברים ניתני דברים וניתני שלשה משום דקבעי למיתני ביאה וביאה איכא דרך דכתיב "וידך גבר בעלמה בן דרך אשה מנאפת הא חנינה ביאה כסף ושטר מאי איכא למימר משום ביאה ותני תרתי אפיו חזא הנך נמי צורך ביאה יניחו ואב"א הא מני ר"ש היא דתניא ר"ש אומר מפני *מפני שדרכו של איש לחזר על אשה ואין דרכה של אשה לחזר על איש משל לאדם שאברהם לו אבידה מי חזר על מי בעל אבידה מחזר על אבידתו והא דתנן *ב"ב דרכים בודקין את הוב ניתני דברים התם הא קמ"ל דדרבא דמיכלא יתירא לאתויי לידו ודרכא דמישתאי יתירא לאתויי לידו ויבה ותנן *אירונן שוה לאילן בג' דרכים ליתני דברים משום דבעינן מתני סיפא ולירק בדרך אחד סיפא נמי ניתני דבר התם

ותני הכא האיש קנה. כי היכי דתני בלישנא דרבנן האיש מקנה: וניתני. הכא האיש קונה בג' דרכים: ומקנה. אחת בעלמה בשמי דרכים: ומשני משום דאיכא דכתיב ב' דרכים מיתת חזקת: בודקים את הוב. במלכא ובמסכה בחולי במשא בקפלה ומראה והרואר תורה אור שמוח מחמת אחד מהן ראה ואטם יתמיסא וטאור דרמנא חזר (ויקרא טו) מבשרו מחליץ ולא מחמת אונס והאשה צאונה נמי משמאה כדאמר בפ' בטות טוהס (דה"ד לו) כשהוא אומר כי יוצא וזכ דמה הרי אונס אומר: ופרכין מ"ט חני שלש. משום דרכים קאמרת: ליתני דברים וניתני שלשה. כי אורחא דגמרא: ותני תרתי משום חזר. בתמייה שניה לשון כסף ושטר משום ביאה יהיה לו לילך אחרי הרוב: הא מני. דתני לשון דרך בקדושי אשה ר"ש היא דאמר אורחא דלרעא שייך בזה: אביה. אחת מללעוהו: בג' דרכים. ערלה ורבעי טהג בו כאלן ולענין שביעית הולכין בפירותיו אחר חגנטה כאלן ולא אחר לקיטתו בירק: ולירק בדרך אחד. ששעט לקיטתו פטורוהו דכתיב: ואלך בלשון זכר דכתיב ב' דרכים: ומקנה. אחת בעלמה בשמי דרכים: ומשני משום דאיכא דכתיב ב' דרכים מיתת חזקת: בודקים את הוב ניתני שבע משום דקא בעי למיתני דרך ואשכחן דרך דאיכא לשון זכר דכתיב בדרך אחד יצאו אלך ובשבעה דברים ינוסו לפניך אי הבי קשו קראי אהרדי וקשיא נמי מתני' אהרדי קראי אהרדי לא קשיין הכא דבתורה קאי ותורה איכא לשון נקבה דכתיב "ותרת ה' חמימה משיבת נפש כתב לה בלשון נקבה התם דבמלחמה קאי דדרכו של איש לעשות מלחמה ואין דרכה של אשה לעשות מלחמה כתב לה בלשון זכר מתני' אהרדי לא קשיין הכא דלגבי אשה קאי קתני לה בלשון נקבה התם דלגבי איש קאי דדרכו של איש ליבדק דהא אשה נמי באונס מטמאה חני לשון זכר מ"מ תני שלש משום דברים ניתני דברים וניתני שלשה משום דקבעי למיתני ביאה וביאה איכא דרך דכתיב "וידך גבר בעלמה בן דרך אשה מנאפת הא חנינה ביאה כסף ושטר מאי איכא למימר משום ביאה ותני תרתי אפיו חזא הנך נמי צורך ביאה יניחו ואב"א הא מני ר"ש היא דתניא ר"ש אומר מפני *מפני שדרכו של איש לחזר על אשה ואין דרכה של אשה לחזר על איש משל לאדם שאברהם לו אבידה מי חזר על מי בעל אבידה מחזר על אבידתו והא דתנן *ב"ב דרכים בודקין את הוב ניתני דברים התם הא קמ"ל דדרבא דמיכלא יתירא לאתויי לידו ודרכא דמישתאי יתירא לאתויי לידו ויבה ותנן *אירונן שוה לאילן בג' דרכים ליתני דברים משום דבעינן מתני סיפא ולירק בדרך אחד סיפא נמי ניתני דבר התם

תוס' ר"י הוקן
דאורייתא דכתיב לשון
קני בכסף: והא דתנן
בשבעה דברים בודקין את
הוב: היא שניה:

[פ"ד דתנן]

הא לא כתיב השדה אשר קנה בכסף: דאסר לה אב"ע כהקדש. והרי את מקדשת לי כלומר להיות לי מקדשת לעולם בשבילי כמו (מרים ד' מת.) הרי הן מקדשתן לשמים להיות לשמים ופשמא דמילתא מקדשת לי מיוחדת לי ומומנת לי ומיהו אם היה אומר טלית זו מקדשת לי אין נראה שיעיל דגבי אשה בזה דמיוחדת להיות לו היא נאסרת לכל אבל בכרך וטלית לא שייך למימר הכי:

אי תנא קונה ה"א בע"כ. ואע"כ דתני האיש מקדש דמשמע בע"כ הייט משום דכבר אשמועינן הכא דבע"כ לא הא דקתני היבמה נקנית ולא קתני היבם קונה בע"כ אידי דקתני האשה נקנית חני נמי סיפא היבמה נקנית דקתני משמע מדעתה ומשמע בע"כ:

ליתני שלשה. פירוש משום דכל התורה כולה בלשון זכר נאמרה: קשו קראי אהרדי. אע"כ דמצינן כמה דברים שנקראים בלשון זכר ונקבה דכתיב (ויקרא ג) יד שלחה אלי ובההוה בו מנילה ספר וכן השמע בזה (נראה טו) השמע יא (טו טו) המחמה האחת והכזה (טו טו) וכן בלשון חכמים מצינן (שבת דף כה) גבי נר שכתבה אין זקוק לה נר שכתבה (טו טו) הלכה חמורין טרפין (פסחין דף ג) השוכר את החמור והבדקה והולכה בזה (ב"מ דף עח) לא הספיק בעל הפרה לחזק את החמור עד שמת החמור (פסחים דף טו) וכהנה רבות מיהו יכא דאיכא לשייך משניין ובקראי נמי יש שום דרשה דנמי לפי שראה המסניות ששט לשונם אחרי שני הפסוקים היה רוצה לתת בהם טעם ודקדוק עליהם: הכא דבתורה קאי ותורה איכא לשון נקבה. וא"ת מלחמה נמי איכא לשון נקבה דכתיב (שמואל א' ג) ותכבד המלחמה אל שאלו ומוסף (שור) המלחמה (טו טו) ועוד כי היכי דקאמר דרש של איש לפשות מלחמה ולא אשה ה"ל דרש של איש ללמוד תורה ולא אשה וי"ל

דלא דמי דהכא בתורה גופיה קאי דקרי הכתוב בלשון דרך ולא קאי בלמודיה וכתוב ילדו חלץ (דברים כה) חלצני מלחמה קאי והא האשמים שררכם לעשות המלחמה: [מפני מה אמרה תורה כי יקחו וכו'. פ' דמשמע בע"כ ולא כתיב כי חלצני דמשמע מדעתה] ח"ו:

אתרוג שוה לאילן בג' דרכים. פ' בקונטרס לערלה ולרבעי ולשביעית ולענין שביעית הולכין בפירותיו אחר חגנטה כאלן ולא אחר לקיטתו בירק: וא"ת השתא משמע דרבעי טהג באתרוג א"כ קשה מהכא למ"ד חני כרס רבעי בירק בודקין (נדרות דף נה) דמשמע דאין רבעי טהג בשאר אילנות וי"ל דה"ק כרס רבעי כל היכא דמני למתני והכא דל"מ למתני לא פליגי עליה דלא פליגי התם לומר שלא יסבור שום תנא נטע רבעי דשמא בר מההיא דאתרוג איכא פלוגתא דתנאי כהדין בשום מקום ולא מחלקו אלא לנאסר המסניות דסוף חס' מעשר שני ובשאר דוכתין אי כמאן דסבר (נדרות דף נה) נטע רבעי אי כמאן דסבר (סו) כרס רבעי לירע כמאן דלכחא וי"ל דלפי' מאן דתני כרס רבעי מורה בשאר אילנות דמדרבנן טהג והכא דמדרבנן קאמר ויש לו נפקותא דכבר דאין פליגי דמאן דתני כרס רבעי דוקא אבל בנטע אין רבעי כלל אפילו דמדרבנן ואמרו (שבת דף קט) כל המיכל בלחץ הלכה כמותו בחזקת לחץ וא"כ טכסיו בחז"ל אין דין רבעי טהג בלילתו ואי דמדרבנן כ"ע מורו דטהג בשאר אילנות ה"א בחז"ל דרבעי טהג דמדרבנן ומה שפ' בקונטרס לרבעי אילן בחר חגנטה כאלן ולא בחר לקיטתו בירק דכתיב אילן בחר לקיטתו בירק דק דק דכתיב (פ"ט מ"א) תאן כל הספחים מותרין מן הספחים כרוב והקשה רבינו נחום דכפרק מקום שנהגו (פסחים דף נא) חני איפכא ויתרין דבההיא דמס' שביעית דקתני כל הספחים מותרין מ"מ בספחים של ערב שביעית שכתבו שביעית דכיון שגדלו רובן בשביעית הם כשל ששית ומותרין אף לסחורה מן הספחים כרוב שם אסורין לסחורה כיון שביעית אי אחר הביעור לאכילה דמפרשין בירושלמי דכל ירק אחא יכול לעמוד עליו בין חדש בין יסן אבל ספחיו כרוב שדרט לגדל אחאיה אמהא ויש עליו שם גדלים שביעית ושמו יקח מן העלן שכן אסורין ויאמר מן האמהא לקחתי והוא דמקום שנהגו (סו) דקתני כל הספחים אסורים מ"מ בספחים שגדלו שביעית ואליהם דרבי עקיבא דרבי וכו' מלח

כחוסת פנ: [וע"ז יבמות
לג.]

[ול רש"י יבמות יס:
ד"ס קידושין דעלמא וכלס
והיה לאיש אחר מדעתה
מחמת וע"ז רש"י לקמן
פד. ד"ס קידושין דמדעתה
דבעינן דעת ספקה]

[זכין פ"ב מ"ב ס"ר סה:]

מש"ל

ס"א חק

ד"ס נא

מ"ר סה: זכין פ"ב מ"ב

כ"ס י"ה: סה: נא
במ"ר פ"ב מ"ב

the man acquires (for himself)	הַאִישׁ קוֹנֶה
and gives (the woman back to herself)	וּמִקְנֶה
The Gemara answers:	
(It can't say this) because	מִשּׁוּם
there is (the case) of the husband's death	דְּאִיכָא מִיתַת הַבַּעַל
in which it is not he (the husband)	דְּלֹא אִיהוּ
who gives her (back to herself)	קָא מִקְנֵי
(rather) it's min hashamayim (from heaven)	מִן שָׁמַיָא
that gives her (back to herself)	הוּא דְּמִקְנֵי לָהּ

And as such, the Mishna had to describe her acquiring herself and not that the husband gives her back to herself.

The Gemara gives another reason why the Tanna could not say that the man gives her back to herself (in the case of a ט).	
And you want I can say	וְאִי בְּעִית אִיכָא
if it taught he gives (her back to herself)	אִי תִּנָּא קוֹנֶה
I would have said	הָוָה אֲמִינָא
(that this is true) even against her will	אֲפִילוּ בְּעַל כְּרִחָה
(therefore) it taught	תִּנָּא
a woman acquires (herself back)	הָאִשָּׁה נִקְנִית
(which implies) with her knowledge (consent)	דְּמִדַּעְתָּהּ
yes (it can be done)	אִין
(but) without her knowledge (consent)	שְׁלֹא מִדַּעְתָּהּ
no (it can't be done)	לֹא

Why Does the Mishna Use the Word שֶׁלֹּשׁ (לְשׁוֹן נְקֵבָה) and Not the Word שְׁלֹשָׁה (לְשׁוֹן זָכָר)?

The Mishna stated הָאִשָּׁה נִקְנִית בְּשֶׁלֶשׁ דְּרָכִים, and on this the Gemara asks:

And what is the difference

that it taught 'three' (in a female form)	דְּתִנֵּי שְׁלֹשׁ
let it teach 'three' (in a male form)	לִיתֵנִי שְׁלֹשָׁה

The Gemara answers:

(It is) because it needed to teach

(the word) 'derech'/'way	דֶּרֶךְ
and the word 'derech'	וְדֶרֶךְ
is a 'female expression/form'	לְשׁוֹן נְקֵבָה הוּא
as it is written (Shemos 18:20)	דְּכִתִּיב
"And you should let them know	וְהוֹדַעְתָּ לָהֶם
the way that they should go"	אֶת הַדֶּרֶךְ יֵלְכוּ בָּהּ

But on this the Gemara asks:

But this that we learned

	וְאֵלֹא הָא דְּתִנֵּינָא
--	--------------------------

Kiddushin Bais Amud Bais

Or else (we have a different posuk Yirmiyah 32:44) **אִי נָמִי**
 (that says) "They will acquire fields with money" **שְׂדוֹת בְּכֶסֶף יִקְנוּ**
 it (therefore) teaches 'a woman is acquired' **תִּנֵּי הָאִשָּׁה נִקְנִית**

This second posuk is another source that when something is acquired with kesef the term kinyan is used, and as such, since the Mishna mentions kesef, the term kinyan is used in the Mishna.

But on this the Gemara asks:

(But if so) learn over there **וְנִיתֵנִי הֵתָם**
 'a man acquires' **הַאִישׁ קוֹנֶה**

If kinyan is really the appropriate term to use to describe kiddushin, why does the Mishna later on not use it?

The Gemara answers:

In the beginning (in our Mishna)	מַעֲיָקְרָא
it teaches an expression of the Torah	תִּנֵּי לִישָׁנָא דְּאוּרִייתָא
and in the end (i.e., afterwards)	וּלְבִסּוּף
it teaches an expression of the Rabbanan	תִּנֵּי לִישָׁנָא דְּרַבָּנָן
and what is this expression of the Rabbanan	וּמַאי לִישָׁנָא דְּרַבָּנָן
(it comes to express) that he forbids her	דְּאִסֵּר לָהּ
onto the entire world just like hekdesch	אֲכֹלֵי עֲלָמָא כְּהֶקְדֵּשׁ

At first the Mishna will use the expression of the Torah, and afterwards the Mishna will use the expression that the Chachamim use to describe marriage (an expression that describes how the man's marriage forbids the woman to the entire world, similar to hekdesch that forbids an object onto the world.

Why is the Subject of Our Mishna the Woman and Not the Man?

But let it teach here 'A man acquires' **וְנִיתֵנִי הָכָא הַאִישׁ קוֹנֶה**

Why does the Mishna explain how a woman is acquired by a man and not how a man acquires a woman?

The Gemara answers:

(It is) because

it needed to teach the sayfa (that says)	דְּקָא בְּעִי לְמִיתְנָא סִיפָא
"and she acquires herself"	וְקוֹנֶה אֶת עַצְמָהּ
(and this) is referring to her	בְּדִידָהּ
(therefore) it also taught in the raysha	תִּנָּא נָמִי רִישָׁא
with regard to her	בְּדִידָהּ

The Gemara continues to ask:

(But) let it teach **וְנִיתֵנִי**

האשה נקנית

פרק ראשון

קידושין

אי נמי שדות בכסף יקנו. והא דלא מיימי קנין שנכתב בתורה מכסף מקנהו (ויקרא כה) משום דבעי לאתויי קנין דשדה וקשה א"כ ה"ל לאתויי השדה אשר קנה אברהם וי"ל דהסבא לילכא למירק דליכא למימר השדה אשר קנה אברהם בחזקה או בשטר דהא לא כתיב השדה אשר קנה בכסף: **דאסר** לה א"כ כהקדש. והרי את מקדשת לי כלומר להיות לי מקדשת לעולם בשבילי כמו (מרים ד' מת.) הרי הן מקדשתי לשמים להיות לשמים ופשמא דמילתא מקדשת לי מיוחדת לי ומומנת לי ומיהו אם היה חומר טלית זו מקדש לי אין נראה שיעיל דגבי אשה בזה דמיוחדת להיות לו היא נאסרת לכל אבל בכרך וטלית לא שייך למימר הכי:

אי תנא קונה ה"ל בע"כ. ואע"ג דמני האיש מקדש דמשמע בע"כ היט משום דכבר אשמועינן הכא דבע"כ לא הא דקתני היבמה נקנית ולא קתני היבם קונה בע"כ אידי דקתני האשה נקנית תני נמי סיפא היבמה נקנית דנקית משמע מדעתה ומשמע בע"כ:

ליתני שלשה. פירוש משום דכל התורה כולה בלשון זכר נאמרה: **קשו** קראי אהרדי. אע"ג דמניט כמה דברים שנקראים בלשון זכר ונקבה דכתיב (ויקרא ג) יד שלחה אלי ובההוה בו מנילה ספר וכן השמש בזה (נראה שו) השמש יא' (שס) ה' המזמנה האלהת והכזה (שס) וכן בלשון נקבות מניט (שגה דף כה) גבי נר שכתבה אין זקוק לה נר שכתבה (שס דף מה.) הלכה חמורין טרפין (פסחין דף ג.) השוכר את החמור והבדירה והולכה בזה (ב"מ דף עה.) לא הספיק בעל הפרה למשור את החמור עד שמת החמור (כתובות דף טו.) וכהנה רבות מיהו ה"ל דליכא לשייך משניין ובקראי נמי יש שום דרשה או נמי לפי שראו המשוניות ששטו לשונם אחרי שני הפסוקים היה רוצה לתת בהם טעם ודקדוק עליהם: **הכא** דבתורה קאי ותורה איקרי לשון נקבה. וא"ת מלמדה נמי איקרי לשון נקבה דכתיב (שמות א' 6) ותכבד מלמדה אל שאלו ומוסף (שור) המלמדה (שס יט) ועוד כי ה"ל דקאמר דרש של איש לפשות מלמדה ולא אשה ה"ל דרש של איש ללמוד תורה ולא אשה וי"ל

תוס' ר"י הוקן
דאורייתא דכתיב לשון
קנין בכסף: והא דתנן
בשבועה זכר בוכין פרק
[ב'] היא שנויה:

[פ"ל דתנן]

אי נמי שדות בכסף יקנו. והא דלא מיימי קנין שנכתב בתורה מכסף מקנהו (ויקרא כה) משום דבעי לאתויי קנין דשדה וקשה א"כ ה"ל לאתויי השדה אשר קנה אברהם וי"ל דהסבא לילכא למירק דליכא למימר השדה אשר קנה אברהם בחזקה או בשטר

אי נמי שדות בכסף יקנו תני האשה נקנית וניחני התם האיש קונה מעיקרא תני לישנא דאורייתא ולבסוף תני לישנא דרבנן ומאי לישנא דרבנן דאסר לה אב"ע בהקדש וניתני הכא האיש קונה משום דקא בעי למיתנא סיפא וקונה את עצמה בדידה תנא נמי רישא בדידה וניתני האיש קונה ומקנה משום דאיכא מיתת הבעל דלאו אידו קא מקני *מן שמיא הוא דמקני לה ואב"א אי תנא קונה ה"א אפילו בע"כ תנא האשה נקנית "דמדעתה אין *שלא מדעתה לא ומאי איריא דתני שלש ליתני שלשה משום דקא בעי למיתני דרך ודרך לשון נקבה הוא דכתיב "והודעת להם את הדרך ילכו בה ואלא הא *דתניא *בשבועה דרבים בודקין את הוב ניתני שבע משום דקא בעי למיתני דרך ואשכחן דרך דאיקרי לשון זכר דכתיב "בדרך אחד יצאו אלך ובשבועה דרבים ינוסו לפניך אי הבי קשו קראי אהרדי וקשיא נמי מתני' אהרדי קראי אהרדי לא קשיין הכא דבתורה קאי ותורה איקרי לשון נקבה דכתיב "ותרת ה' חמימה משיבת נפש כתב לה בלשון נקבה התם דבמלחמה קאי דדרכו של איש לעשות מלחמה ואין דרכה של אשה לעשות מלחמה כתב לה בלשון זכר מתני' אהרדי לא קשיין הכא דלגבי אשה קאי קתני לה בלשון נקבה התם דלגבי איש קאי דדרכו של איש ליבדק דהא אשה נמי באונם משמאה תני לשון זכר מ"מ תני שלש משום דרבים ניתני דברים וניתני שלשה משום דקבעי למיתני ביאה וביאה איקרי דרך דכתיב "וידך גבר בעלמה בן דרך אשה מנאפת הא תינה ביאה כסף ושטר מאי איכא למימר משום ביאה ותני תרתי אפיו חדא הנך נמי צורך ביאה יניחו ואב"א הא מני ר"ש היא דתניא ר"ש אומר מפני

דכתיב "אמר תורה "כי יקח איש אשה ולא כתב כי *תלקח אשה לאיש *מפני שדרכו של איש לחזר על אשה ואין דרכה של אשה לחזר על איש משל לאדם שאברהם לו אבידה מי חזר על מי בעל אבידה מחזר על אבידתו והא דתנן *ב"ב דרבים בודקין את הוב ניתני דברים התם הא קמ"ל דדרבא דמיכלא יתירא לאתויי לידו ודרבא דמישתאי יתירא לאתויי לידו ויבה ותנן *אירונן שוה לאילן בג' דרבים ליתני דברים משום דבעינן מתני סיפא ולירק בדרך אחד סיפא נמי ניתני דבר התם

בלשון נקבה התם דלגבי איש קאי דדרכו של איש ליבדק דהא אשה נמי באונם משמאה תני לשון זכר מ"מ תני שלש משום דרבים ניתני דברים וניתני שלשה משום דקבעי למיתני ביאה וביאה איקרי דרך דכתיב "וידך גבר בעלמה בן דרך אשה מנאפת הא תינה ביאה כסף ושטר מאי איכא למימר משום ביאה ותני תרתי אפיו חדא הנך נמי צורך ביאה יניחו ואב"א הא מני ר"ש היא דתניא ר"ש אומר מפני

דכתיב "אמר תורה "כי יקח איש אשה ולא כתב כי *תלקח אשה לאיש *מפני שדרכו של איש לחזר על אשה ואין דרכה של אשה לחזר על איש משל לאדם שאברהם לו אבידה מי חזר על מי בעל אבידה מחזר על אבידתו והא דתנן *ב"ב דרבים בודקין את הוב ניתני דברים התם הא קמ"ל דדרבא דמיכלא יתירא לאתויי לידו ודרבא דמישתאי יתירא לאתויי לידו ויבה ותנן *אירונן שוה לאילן בג' דרבים ליתני דברים משום דבעינן מתני סיפא ולירק בדרך אחד סיפא נמי ניתני דבר התם

וינחני הכא האיש קונה. כי ה"ל דתני בלשנא דרבנן האיש מקדש: וניחני. הכא האיש קונה בג' דרכים: ומקנה. אחת לעלמה בשמי דרכים: ומשני משום דליכא בזהוהו ב' דרכים מיתת חזקתו: בודקים את הכ. במאכל ובמסקנה בחולי במשא בקפלה ומראה והרואר תורה אור שמוח מחמת אחד מהן ראה ואטם

ימיהוא וטאור דרמנא חמר (ויקרא טו) מבשרו מחליץ ולא מחמת אונם והאשה באונם נמי משמאה כדאמר בפ' בטות טהור (דה דף לו) כשהוא אומר כי יצו וזב דמה הרי אונם אומר: ופרכין מ"ט חגי שלש. משום דרבים קאמרת: ליתני דברים וניתני שלשה. כי אורחא דגמרא: ותני תרתי משום חדא. בכתובה שניה לשון כסף ושטר משום ביאה היה לו לילך אחרי הכוזב: הא מני. דתני לשון דרך בקדושי אשה ר"ש היא דאמר אורחא דלרעא שייך בזה: אביה. אחת מללעוהו: בג' דרכים. ערלה ורבעי טהג בו כאלן ולענין שביעית הולכין בפירותיו אחר חגגטה כאלן ולא אחר לקיטתו בירק: ולירק בדרך אחד. ששעט לקיטתו פטורו

דכתיב "אין הולכין בו לענין מעשרות אחר חגגטה כשאר אילנות אלא אחר שנה שלקט בו בירק כדמפרש טעמיה לקמן. הא מעשרות משמאות כסדר השנים שנה ראשונה של שמיטה מעשר ראשון ושני וכן בשנים אכל שלשית מעשר ראשון ומעשר שני ואם חטט בשניה ושלקט בשלישית כשאר אילנות אחר חגגטה ובאחריו אחר לקיטת בירק: התם

אשה ליבדק דהא אשה נמי באונם משמאה תני לשון זכר מ"מ תני שלש משום דרבים ניתני דברים וניתני שלשה משום דקבעי למיתני ביאה וביאה איקרי דרך דכתיב "וידך גבר בעלמה בן דרך אשה מנאפת הא תינה ביאה כסף ושטר מאי איכא למימר משום ביאה ותני תרתי אפיו חדא הנך נמי צורך ביאה יניחו ואב"א הא מני ר"ש היא דתניא ר"ש אומר מפני

דכתיב "אמר תורה "כי יקח איש אשה ולא כתב כי *תלקח אשה לאיש *מפני שדרכו של איש לחזר על אשה ואין דרכה של אשה לחזר על איש משל לאדם שאברהם לו אבידה מי חזר על מי בעל אבידה מחזר על אבידתו והא דתנן *ב"ב דרבים בודקין את הוב ניתני דברים התם הא קמ"ל דדרבא דמיכלא יתירא לאתויי לידו ודרבא דמישתאי יתירא לאתויי לידו ויבה ותנן *אירונן שוה לאילן בג' דרבים ליתני דברים משום דבעינן מתני סיפא ולירק בדרך אחד סיפא נמי ניתני דבר התם

כחוסת פנ: [ש"ס] ינחמס
לג.

[ול רש"י ביבמות יט :
ד"ס קידושין דעלמא וכלס
והיה לאיש אחר מדעתה
מחמת וע"פ רש"י לקמן
פד. ד"ס קידושין דמדעתה
דבעינן דעת ספקה]

[זכין פ"ב מ"ב ס"ר סה:]

מש"ל

ס"א חק
דה לא

מ"ר סה: זכין פ"ב מ"ב

כ"ס י"ה סהס לג
במ"ר פ"ב מ"ב

to wage war	לַעֲשׂוֹת מִלְחָמָה
and it is not the way of a woman	וְאִין דְּרָכָה שֶׁל אִשָּׁה
to wage war	לַעֲשׂוֹת מִלְחָמָה
it (therefore) writes it	כִּתְבָּהּ לָהּ
with a male expression/form	בְּלָשׁוֹן זָכָר

And the Mishnayos	מִתְנַיִתִין אֶהְדְּדִי
on each other are not difficult	לֹא קָשִׁיין
over here (in our Mishna)	הִכָּא
that it's dealing with regard to a woman	דְּלִגְבֵי אִשָּׁה קָאִי
it teaches it	קִתְנֵי לָהּ
with a female expression/form	בְּלָשׁוֹן נְקֵבָה
(but) over there (with regard to a zav checking)	הֵתָם
that it's dealing with regard to a man	דְּלִגְבֵי אִישׁ קָאִי
as it is the way of a man to check	דְּדְרָכוֹ שֶׁל אִישׁ לִיבְדֹק
and it is not the way	וְאִין דְּרָכָה
of a woman to check	שֶׁל אִשָּׁה לִיבְדֹק
because with regard to a woman	דִּהָא אִשָּׁה
also with an onus she becomes tamei	נָמִי בְּאוֹנוֹס מִיטְמָאָה
(and therefore) it teaches a male expression/form	תְּנֵי לָשׁוֹן זָכָר

The Gemara answers that since our Mishna is discussing a woman, it uses the word שלש which is a female form of the word. However, the Mishna that discusses a zav checking himself to see if he is tamei uses the male form of the word 'derech', as with regard to zivus only a man checks himself and not a woman as a woman becomes tamei even if she is an onos (see footnote).¹

When Does the Tanna Use the Word דְּרָכִים and When Does the Tanna Use the Word דְּבָרִים (numerous examples of when the Tanna uses the word דְּרָכִים)?

The Gemara continues to ask on the Mishna's choice of words.

What is the reason (that we said)	מֵאִי טַעְמָא
it taught 'three' (a female expression/form)	תְּנֵי שְׁלֹשׁ
(it was) because (it said the word) 'derachim'	מִשּׁוּם דְּרָכִים
(but if so) let it teach (the word) 'devarim'/things	נִיתְנֵי דְּבָרִים

zivus, he must check himself to see if he did anything that might have caused him to see the zivus (and if he finds something he will not be tamei).

However, with regard to a woman there is no such a distinction. In every case that a woman sees zivus she will become tamei, and therefore when she sees zivus there would be no point in checking to see the cause of her seeing, as in any event she will be tamei.

with 'seven' (a male form) ways	בִּשְׁבַּעַה דְּרָכִים
we check a zav	בּוֹדְקִין אֶת הַזָּב
let it teach 'seven' (in a female form)	נִיתְנֵי שֶׁבַע

The Gemara answers:	מִשּׁוּם
(It is) because	דִּקָּא בְּעֵי לְמִיתְנֵי
we needed to learn	דְּרָךְ
(the word) 'derech/way'	וְאִשְׁכַּחוּ דְּרָךְ
and we find (that the word) 'derech'	דְּאִיקָרִי לָשׁוֹן זָכָר
is called with a male expression/form	דְּכִתְיֵב
as it is written (Devarim 28:7)	בְּדֶרֶךְ אֶחָד יֵצְאוּ אֱלֹד
<i>"In one way they should go out to you</i>	וּבִשְׁבַּעַה דְּרָכִים
<i>and in seven ways</i>	יֵנְסוּ לִפְנֵיךְ
<i>they should run from before you"</i>	

But on all of this the Gemara asks:	אִי הִכִּי
(But) if so	קָשׁוּ קָרָאִי
the pesukim are difficult	אֶהְדְּדִי
one on the other	וּקְשִׁיָּא נָמִי
and it is also difficult	מִתְנַיִתִין אֶהְדְּדִי
the Mishnayos on each other	

After everything is done, we have a posuk and a Mishna that uses the word 'derech' with a male form, and we have a posuk and a Mishna that uses the word 'derech' with a female form. The Gemara will now answer this double contradiction.

The pesukim on each other	קָרָאִי אֶהְדְּדִי
are not difficult	לֹא קָשִׁיין
over here	הִכָּא
the (the posuk) is dealing with the Torah	דְּבִתּוּרָה קָאִי
and the Torah is called	וְתוּרָה אִיקָרִי
(with) a female expression/form,	לָשׁוֹן נְקֵבָה
as it is written (Tehillim 19:8)	דְּכִתְיֵב
<i>"The Torah of Hashem is complete</i>	תּוֹרַת ה' תְּמִימָה
<i>it restores the nefesh"</i>	מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ

The word תְּמִימָה is a female form and therefore:	כִּתְבָּהּ לָהּ
It writes (the word) 'derech'	בְּלָשׁוֹן נְקֵבָה
with a female expression/form	הֵתָם
(but) over there	דְּבַמִּלְחָמָה קָאִי
that it is dealing with war	דְּדְרָכוֹ שֶׁל אִישׁ
(and) it is the way of a man	

¹ The Difference Between a Man and a Woman with Regard to the Tumah of Zivus

Zivus is a certain liquid that comes from a person that causes the person to become tamei. With regard to a man, if the man does certain physical activities that cause him to see the zivus, the man is considered an onos and he will not become tamei. That is, a man only becomes a zav if the zivus comes naturally and not because of anything that he did. Therefore, when a man sees

אי נמי שדות בצמח יקט . והא דלא
מכסח מקנתו (ויקרא כה) משום
קשה א"כ ה"ל לנאמרי השדה אשר קני
למזיק דאיכא למימר השדה אשר קני
דהא לא כתיב השדה אשר קנה
בצמח: **דאמר** לה אכ"ע בהקדש .

[illegible]

תום' ר"י הזקן
דאורייתא דכתיב לשון
קנן בכסף : והא דתנן
בשבועה וכו' בובין פרק
[ב'] היא שניה :

[57 ד'תנ"ן]

ונייתי הכא האיש קונה. כי
ונייתי. הכא האיש קונה ב
דרכים: ומשני משום דליכא
את הזב. במאכל ובמשתה

הָרֹדֶף וְהָרֹדֶף לְשׁוֹן נִקְבָּה הוּא דְכָתִיב וְהוֹדַעַת
 לָהֶם אֶת הָרֹדֶף יִלְכוּ בָּהּ וְאֵלֶּה הֵם *דְּתֵנִי
 *בְּשִׁבְעָה דְרָכִים בּוֹדֵקִין אֶת הַזֶּה נִתְנִי
 שְׁבַע מִשּׁוֹם דָּקָא בְּעֵי לְמִתְנֵי דְרָךְ וְאִשְׁכַּח
 דְּרָךְ דְּאִיקְרִי לְשׁוֹן זְכָר דְכָתִיב בְּדָרֶךְ אֶחָד
 יֵצֵאוּ אֲלֶיךָ וּבְשִׁבְעָה דְרָכִים יָנוּסוּ לִפְנֵיךָ אֵי
 הֵי קָשׁוּ קְרֵאִי אֶהְרִי וְקִשְׁיָא נָמִי מִתְנִי
 אֶהְרִי קְרֵאִי אֶהְרִי לֹא קִשְׁיָן הֵכָא דְבִתְרוּהָ
 קֵאִי וְתוֹרָה אִיקְרִי לְשׁוֹן נִקְבָּה דְכָתִיב תּוֹרַת
 ה' תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ כְּתֹב לָהּ בְּלִשְׁוֹן
 נִקְבָּה הֵחָא דְבִמְלַחְמָה קֵאִי וְדִרְבּוּי שֶׁל אִישׁ
 לַעֲשׂוֹת מְלַחְמָה וְאִין דְּרָכָה שֶׁל אִשָּׁה לַעֲשׂוֹת
 מְלַחְמָה כְּתֹב לָהּ בְּלִשְׁוֹן זְכָר מִתְנִי אֶהְרִי
 לֹא קִשְׁיָן הֵכָא דְלִגְבֵי אִשָּׁה קֵאִי סְתֵנִי לָהּ

בלשון נקבה החם דלגבי איש קאי ודרכו
אשה ליברך דהא אשה נמי באונם מיטמם
משום דרכים ניתני דברים וניתני שלשה
איכרי דרך דכתיב ו'דוד גבר בעלמה כ'
ביאה כסף ושמר מאי איכא למימר משום
נמי צורך ביאה נינהו ואב"א הא מני ר"י
מזה אמרה תורה כ' כי יקח איש אשה ולא
*מפני שדרכו של איש לחזר על אשה ו
איש משל לאדם שאברה לו אבידה מי
על אבידתו והא דתנן **ב' דרכים בודק
הא קמ"ל דדרכא דמיכלא תירא אטתוי ליה
לאטוי ליה ויבה והא דתנן *לאטרו שוה
משום דבעינן מתני סיפא ולירק בדרך

ה' הכתוב בלשון דרך ולא קאי בלומדיה וכתוב ילאו אליך (ד)
מפני מה אמרה תורה כי יקח וכו'. פי' דמשמע בע"כ ולא כ

[illegible]

דר שמוח מחמת אחד מן ראה וטעם
מ'ס'א וטורו דרשנא אחר (ויקרא טו)
זמכרו מזליו ולא מחמת אונם
והאם באונם גמי ממנה כדאמר
בפ' צנוט פסחים (גדה נ"ד) כשהוא
אומר כי יוצא חצו דמה הכי אונים
אמר: ופרשני קמאי דמי חני שלם.
משום דריש קלמרת: ליחני דברים
וניחני שלם. כי אורחא דגמרא:

ותני תרתי מאוס חדא . בתמייה שינה
לשון כסף ושטר מאוס ביאה היה לו
לילך אחרי הרוב : הא מני . דתני
לשון דרך בקדושי אשה ר"ש היא
דאמר אורחא דארעא שייך בה :
אביהא . אחת מלשונותיו : בג' דרכים .

[illegible]

של איש ליבדק ואין דרכה של
התני לשון זכר מ"פ תני שלש
שום דקבעי למתני ביאה וביאה
דרך אשה מנאפת הא תני
ביאה ותני תרתי אמר חדא הנך
היא דתניא ר"ש אומר מפני
כתב כי *תלקח אשה לאיש
אין דרכה של אשה לחזר על
זר על מי בעל אבידה מחזר
אז את הוב ליתני דברים התב
י"ב ודרכא דמישיתא יתירא
לאילן בג' דרכים ליתני דברים
אחד סיפא נמי ניתני דבר
תת

דים (נח) אלאש' מלחמה קאי והם האנשים
 יוצ' כי תלקח דמשמע מדעתה' ת"י :

כִּין בְּפִירוֹתָיו אַחֵר תִּסְתַּחֵף לִפְנֵי וְלֹא בִּתְּרָה
 רִבְעֵי בָרִישׁ כִּדְל מַחֲרִין (נִרְמֵז 97 ע' 96).
 מ' לִמְחַל מ' פְּלִיגִי עֲלֵיהֶם דְּלֹא פְּלִיגִי הַחֵסֶד
 בְּשׂוֹם מִקְוֹם וְלֹא מִתְּלֹת לִמְחַל לִמְחַל
 סִבֵּר (סס) בְּרִישׁ רִבְעִי וְלֹא מִתְּלֹת לִמְחַל
 וּפְקֻחָא דְּבִרְבִּי דְּלִי פְּלִיגִי דְּמִחַל דְּמִחַל
 וְהַלְכָה בְּמִתְּלֹת בְּחִלָּה לִפְנֵי וְאִין עֲבָדִין
 מִמְּרִיבִין וְהָא עֲבָדִין עֲבָדִין
 וְצִיבִית וְלֹא קִדְּמִת' בְּצִיבִית (פ"ט מ"א)
 וְהָא רִפְּטָא וְיִרְיִן דְּבִרְבָּהֵא דְּמִי' עֲבָדִין
 עֲבָדִין הֵם כֻּלָּ עֲבָדִין וְיִרְיִן אִין לִמְחַל
 וְדִל יִרְקָא אִין יִסְלַח לְעִמְדָא מִלּוֹ בִּין דְּמִי
 אִין יִקָּח מִן הַבֵּלִין שְׁקָא אִין יִרְיִן
 בִּישִׁית וְאִין דְּרִבִּי עֲבָדִין דְּרִיבִי וְכֻלָּ

כחוֹטָה פֿאַ: [וּשׁׁנִי] יִבְמוֹת
לִט.

[זל רש"י ביצמות יס :
ד"ס קדושין דעלמאזולכס
וסיתס לז"ס אחר מדעס
משמע וע"פ רש"י לקמן
מ"ד. ד"ס קדושין דמדעס
דבנינו דמס סמחה]

[זבין פ"ב מ"ב מיר סב:]

משלי 3

ס"ח תקח
נדה לא

מיל סה: זבין ס"ב מ"ב

ר"ט יד: סוכה ליל
בכורים פ"ב מ"ז

מלאכה

(it is) because it is the way of a man
 to 'to go after' the woman
 and it is not the way of the woman
 to 'go after' the man
 (and this is) a mashal (parable) to a man
 that misplaced a lost object
 who 'goes after' who
 the owner of the lost object
 'goes after' the lost object

מפני שדרךו של איש
 לחזור על אשה
 ואין דרכה של אשה
 לחזור על איש
 משל לאדם
 שאבדה לו אבידה
 מי חוזר על מי
 בעל אבידה
 מחזר על אבידתו

Therefore, since the posuk describes marriage as the man
 'going after' the woman, the term 'derech' is an appropriate term
 to describe the marriage act no matter how it is done (i.e., and
 it doesn't make a difference if it is done with kesef, shtar, or
 biah, in all cases the term 'derech' is appropriate).

According to this answer, although in this specific case the
 word דרכים is the word to use, in general the Tanna would use
 the word דברים, and on this the Gemara will ask that there are
 numerous examples in which we see not this way.

But we learned in a Mishna
 with seven ways
 we check a zav
 but let it say 'things'

והא דתנו
 בשבעה דרכים
 בודקין את הזב
 ליתני דברים

The Gemara answers:
 Over there it comes to teach us
 that it is the way of eating a lot
 to bring to (the tumah) of ziva
 and it is the way of drinking a lot
 to bring to (the tumah) of ziva

התם הא קא משמע לן
 דדרכא דמיכלא יתירא
 לאתווי לידי זיבה
 ודרכא דמישתתא יתירא
 לאתווי לידי זיבה

Although it might be true that the Mishna would rather use
 the word 'דברים', in this case the Mishna uses the word 'דרכים'
 to teach us that there are ways in which the zav can cause
 himself to see the zivus.

The Gemara continues to ask:
 But this that we learned in a Mishna
 an esrog is similar to a tree
 in three ways
 but let it say 'things'

והא דתנו
 אתרוג שוה לאילן
 בשלשה דרכים
 ליתני דברים

The Gemara answers:
 (It is) because
 it needed to teach the sayfa (that says)
 and (it is similar) to a vegetable in one way

משום
 דבעינו מתני סיפא
 ולירק בדרך אחד

But on this the Gemara asks:
 But in the sayfa also let it say 'thing'

סיפא נמי ניתני דבר

and (then) let us teach
 (the word) 'three' (in a male form)

וניתני
 שלשה

If the reason we need to use the female form of the word
 three is because the Mishna used the word 'derachim' (ways),
 let the Mishna use the word 'devarim' (things) and then the
 Mishna could use the male form of the word three.

The Gemara answers:
 (It is) because
 we need to teach biah
 and biah is called a derech
 as it is written (Mishlei 30:19)
 "The way of a man with a young girl
 so is the way of a woman who is mezaneh"

משום
 דקבעי למיתני ביאה
 וביאה איקרי דרך
 דכתיב
 דרך גבר בעלמה
 כן דרך אשה מנאפת

Since biah is a 'way' and not a 'thing' the Mishna needed to
 use the word 'derech'.

But on this the Gemara asks:
 This is good (understandable) (regarding) biah
 (but with regard to) kesef and shtar
 what is there to say?

הא תינח ביאה
 כסף ושטר
 מאי איכא למימר

Granted biah is a 'way' and not a 'thing' but kesef and a shtar
 are things, and if so, why are they referred to with the word
 'derech'?

The Gemara answers:
 (It is) because of biah

משום ביאה

But on this the Gemara immediately asks:
 But do we learn two because of one

ותני תרתי אטו חדא

Why would we change the terminology of two words in
 order to 'accommodate' one word?

The Gemara answers:
 These (kesef and shtar) also
 are needed for biah

הנד נמי
 צורך ביאה נינהו

The reason person gives kesef or a shtar is to get married
 which results in biah, and therefore, the word 'derech' is an
 appropriate way to describe all the three ways that a man
 acquires a woman.

Or if you want I can say (why 'derech' is used)
 (it is because) who is this (the author of the Mishna)
 it is R' Shimon

ואי בעית אימא
 הא מני
 רבי שמעון היא

as we learned in a Baraisa

דתניא

R' Shimon says
 why did the Torah say
 "A man will take a woman"

רבי שמעון אומר
 מפני מה אמרה תורה
 כי יקח איש אשה

and it is not written
 "And a woman will be taken to a man"

ולא כתב
 כי תלקח אשה לאיש

Kiddushin Gimmel Amud Alef

Over there	התם
this comes to teach us	הא קמשמע לו
that the way of an esrog	דרכיה דארתרוג
is like a vegetable	בירק
(that) 'just like' a vegetable	מה ירק
its way is to grow with 'all water'	דרכו ליגדל על כל מים
and at the time of its harvest	ובשעת לקיטתו
is its maaser	עישורו
so too an esrog	אף ארתרוג
its way is to grow with 'all water'	דרכו ליגדל על כל מים
and the time of its harvest	ובשעת לקיטתו
is its maaser	עישורו

Both vegetables and an esrog need more than just rainwater in order to grow and therefore the time of 'their maaser' is established at that time they are harvested and not when they first take root (see footnote)². And since the Mishna needs to describe the 'way' it grows, the word *derech* is used in the sayfa, and once the term is used in the sayfa it is used in the raysha as well.

The Gemara continues to ask:	
But we learned in a Mishna	והא דתנו
A <i>koy</i> has with regard to it	כוי יש בו
ways in which it is similar	דרכים שוה
to a <i>chaya</i> (an undomesticated animal)	לחיה
and it has in it ways	ויש בו דרכים
(in which it is similar)	שוה
to a <i>behayma</i> (a domesticated animal)	לבהמה
and it has in it ways	ויש בו דרכים
similar to (both) a <i>chaya</i> and a <i>behayma</i>	שוה לחיה ולבהמה
and it has in it ways	ויש בו דרכים
that are not similar	שאינו שוה
not to a <i>chaya</i> and not to a <i>behayma</i>	לא לחיה ולא לבהמה
(but) let it say 'things'	ניתני דברים

A *koy* is a type of animal of unknown status (i.e., we don't know if it is a *chaya* or a *behayma*), and as such, it *halachos*

varies as the Mishna describes. But what is relevant to our Gemara is the fact that the Mishna uses the word 'דברים' and not 'דרכים' and the question is why the Tanna does so.

And further more	ותו
but we learned in a Mishna	הא דתנו
this is one of the ways	זו אחת מן הדרכים
that the 'get' of a woman is similar	ששוו גיטי נשים
to the 'freeing-documents' of slaves	לשחרורי עבדים
but let it say 'things'	ניתני דברים

This Mishna describes one of the ways that a get is similar to the 'freeing-document' of slaves. And on this Mishna as well the Gemara asks why the term דברים is used and not דרכים.

The Gemara answers:	
Rather anywhere	אלא כל היכא
that there is a difference (exceptions)	דאיכא פלוגתא
it teaches 'ways'	תני דרכים
and anywhere there is no difference	וכל היכא דליכא פלוגתא
it teaches 'things'	תני דברים
this is also m'duyik (implied)	דיקא נמי
as it teaches in the sayfa	דקתני סיפא
R' Eliezer says	רבי אליעזר אומר
an esrog	ארתרוג
is similar to a tree in every way	שוה לאילן לכל דבר
we see from here (like this answer)	שמע מינה

The Gemara answers that when the Tanna compares one thing to another thing with regard to only some aspects and not all aspects, then the word דרכים is used. If, however, the comparison is with regard to all aspects, then the word דברים is used (see Rashi that explains how this plays out in each case).

And indeed, this is seen from the words of R' Eliezer as he compares an esrog to a tree with regard to everything, and as such, the word דברים is used and not דרכים.

However, with regard to those plants that need additional water to grow, their status will depend on when they were harvested. Therefore, if they were harvested in the fourth year, the person will bring maaser sheni, despite the fact that these plants took root in the third year. The Mishna tells us that since the way of an esrog is to need additional water, they are similar to vegetable and their status will depend on when they are harvested and not when they took root.

² When are Crops Chayiv in Maaser?

With regard to crops grown in a field there is a seven-year cycle. In years one, two, four, and five, there is a *chiyuv* to bring maaser sheni from the crops, and in years three and six there is a *chiyuv* to bring maaser ani. The halacha is that with regard to those crops that only need rainwater to grow, when the person harvest these crops, what he has to bring will depend on the previous year. For example, if he harvests them in the fourth year, since these plants took root in the third year, he will bring maaser ani and not maaser sheine.

It excludes challipin (see footnote on next page) **למעוטי חליפין**
 as you could have thought to say **סלקא דעתך אמינא**
 (that) since we learn (kinyan kesef) **הואיל וגמר**
 (from that the gezayra shava of) kicha kicha **קיצה קיצה**
 from sdei Efron **משדה עפרון**
 (we should say) 'just like' a field **מה שדה**
 is acquired with challipin **מקניא בחליפין**
 so too a woman also **אף אשה נמי**
 is acquired with challipin **מקניא בחליפין**
 (therefore) it comes to teach us (otherwise) **קמשמע לן**

But on this assumption that challipin doesn't work for kiddushin the Gemara asks:

But let us say so (that challipin works) **ואימא הכי נמי**

The Gemara answers:

Challipin is applicable **חליפין איתנהו**
 with less than the worth of a perutah **בפחות משוה פרוטה**
 and a woman **ואשה**
 with less than the worth of a perutah **בפחות משוה פרוטה**

What Does the Number of the Raysha Come to Exclude (why does חליפין not work for kiddushin)?

The Mishna stated that a woman is acquired with three ways and acquires herself back with two ways and on this the Gemara asks:

The number of the raysha **מניינא דרישא**
 (comes to) excludes what **למעוטי מאי**
 (and) the number of the sayfa **מניינא דסיפא**
 (comes to) excludes what **למעוטי מאי**

The Gemara answers:

The number of the raysha excludes **מניינא דרישא למעוטי**
 chuppah (as it doesn't work for kiddushin) **חופה**
 and according to Rav Huna that says **ולרב הונא דאמר**
 chuppah is koneh **חופה קונה**
 (as is learned on daf 5a) from a kal v'chomer **מקל וחומר**
 what is (the number of the raysha) excluding **למעוטי מאי**

The Gemara answers:

האשה נקנית

פרק ראשון

קידושין

ג

עין משפט
נר מצוהח א מ"ח פ"ג מ"א
מ"ח מ"א :

ההם הא קמ"ל. דעמס דאלינן ביה אחר לקיטא משום אורחא דמילתא הוא : מפני שדרכו ליגדל על כל המים. שמשקין אותו במים שאלינן בירק דהיינו טעמא דירק כדאמר בר"ה (דף י"ד.) גורן ויקב כתיב גבי מעשר כדגן מן הגורן כ' מה גורן ויקב מיוחדין

שגדלין על רוב מים דהיינו גשמים ומתעשרין אחרי השנה שעברה כדאמרין בר"ה (דף י"ב.) דאלינן בחר שנה שהביאו שלש זה ולא

אחר לקיטתו ויילפינן לה מקראי אף כל שגדלין על רוב מים דהיינו אילנות מתעשרין לשעבר ואע"ג דמעשר דידעו דרבנן הוא אסמכתא אקראי

יאלו ירקות שגדלין על כל מים מתעשר לשנה הבאה : כו. ספק חיה ספק בהמה : י' ב' דרכים

כ' : דכיון דמספקא לן נזיל ביה לתומא : שוה לחיה. וטעון כיומי דס' : ולבהמה. חלב אסור : ושוה לבהמה ומה. טעון שמיטה : שאין שוה לא לחיה ולא לבהמה. אסור

הרבעה עם בהמה ומה : זו אחת מן הדרכים. שהוציאנו גט או שחרור ממדינת הים לר"ך שאמר בפני כהן ובפני נחמס בפ"ק דגיטין :

דאיכא פלוגתא. חילוק בדרכיו בדרך זו הוא דומה לכלל ויבדק : או אינו דומה כגון מחגי' ב' דרכים למעוטי חופה ולא קניא וחד הכי הוא דהוי אונס לויבה ולא אונס אחר ודגשין באלו שוה ולא בזמנא דגו גט זה

[למקח ה.]

[לשילוח ה.]

הגהות הב"ח
(ח) תוס' ד"ס (בט"א)
אמר רב וי"ל דהי דלא
כלל וזכית דסכיא
נחמק : (ז) ר"ה מה
ובי מסתמא ככל דבר
שהוא מאלל כו' כדקא
במסכת שביעית כלל גדול
אמח : (ז) בא"ר לענין
ביטורים דכיון שאין
ביטורים אלא : (ז) ד"ה
לא וכו' פ' בקועטם
לענין הרבעה :

התם הא קמשמע לן דדרכיה דאתרוג בירק מה ירק דרבו ליגדל על כל מים ובשעת לקיטתו עישורו אף אתרוג דרבו ליגדל על כל

מים ובשעת לקיטתו עישורו והא רחנן *כ"י יש בו דרכים שוה לחיה ויש בו דרכים שוה לבהמה ויש בו דרכים שאינו שוה לא לחיה ולא

לבהמה ניתני דברים ותו הא רחנן *זו אחת מן הדרכים ששוו גיטי' נשים לשחרורי עבדים ניתני דברים אלא כל היכא דאיכא פלוגתא

תני דרכים וכל היכא דליכא פלוגתא תני דברים דיקא נמי דקתני סיפא ר"א אומר אתרוג שוה לאילן לכל דבר ש"מ : מניינא דרישא למעוטי מאי מניינא דסיפא למעוטי

מאי מניינא דרישא למעוטי חופה *והרב הונא דאמר חופה קונה מק"ו למעוטי מאי למעוטי חליפין ס"ד אמינא הואיל *וגמר

קוחה קוחה משרה עפרון מה שדה מקניא בחליפין אף אשה נמי מקניא בחליפין קמ"ל ואימא רבי נמי חליפין אינתו בפרות

משה פרושה ואשה בפרות משה פרושה לא

ויקב מיוחדים גדלים על רוב מים מתעשרים לשנה שעברה יאלו ירקות שגדלין על כל מים ואע"ג דמעשר ירק מדרבנן והי"ך עשה בנן אב מדבר שהוא מדרבנן אסמכתא רבנן אקרא כדפירש בקונטרס

ור"י פ' אש אינו ענין למעשר חנה ענין לשביעית שטה בירק מן התורה דעיקר דרשה אחיא לשביעית לענין ירק דהוי דאורייתא בין בירק בין באילנות כדאמרין בר"ה (דף סו.) אחינא לך מעשר חרובין דרבנן ואחרת לי שביעית דבטת שוה דאורייתא וה"ה בירקות דהוי דאורייתא מסתמא ככל דבר שהוא (ז) אורב ונשחר כ' דקא במס' שביעית (פ"ה מ"א) כלל אמרו בשביעית כ' וה"ק מה גורן ויקב שגדלין על רוב מים ואלינן בחר שנה שעברה לגבי שביעית

מאחר שלא נזכר מהיכן ראשין אלא לימוד על הספחים שהן אסורים אפילו לאכילה וכו' לסמורה וסבר דספחים אסורין בשביעית מדרשיתא ואפילו קודם זמן הביעור וכפולא למולא שביעית אסור מדרבנן בכדי שיעשו כיוולא בהן וקסבר כל שאר ספחים אסורים במולא שביעית אבל ספחים כרוב

שאין כיוולא בהן בירקות השדה לא גזרין בהם משום שאר ספחים דהא מינכרא מילתא ומה שגדל אמרתי רבי הוא של שביעית ואסור ומה שלא הביעו רבי הוא של מולא שביעית ושרי ומאן דחזי לבר אינש דאכל ספחים כרוב למולא שביעית לא אחי למיכל שאר ספחים דהא

שאי משאר ספחים אסורים ולא גזרין היחידא משום אסורא מ"מ ש"מ דלא אולינן כלל בירק בחר לקיטת אלא בחר רוב גידולים משרי ספחים ששית שנקטו לשביעית וי"ל דנהי (ה) דהאיל דלא אולינן בחר לקיטת מ"מ בחר חנטה נמי לא אולינן אלא

הגדל באיסור אסור בהיתר ומהר מה שאין ק באתרוג ושאר אילן דאולינן לגמרי בחר חנטה דאם חנט באיסור אפי' מה שגדל בהיתר אפי' אסור והשתא לשביעית שוה לאילן דאי

הוא בירק הוא אולינן בחר רובגידול : ב"ה ירק דרס ליגדל על כל מים. טעמא דירק מפרש בפ"ק דר"ה (דף י"ד.) וס"ה דגורן ויקב כתיב גבי מעשר כדגן מן הגורן כ' מה גורן

ויאלו ירקות שגדלין על כל מים מתעשרים לשנה שעברה יאלו ירקות שגדלין על כל מים ואע"ג דמעשר ירק מדרבנן והי"ך עשה בנן אב מדבר שהוא מדרבנן אסמכתא רבנן אקרא כדפירש בקונטרס

ור"י פ' אש אינו ענין למעשר חנה ענין לשביעית שטה בירק מן התורה דעיקר דרשה אחיא לשביעית לענין ירק דהוי דאורייתא בין בירק בין באילנות כדאמרין בר"ה (דף סו.) אחינא לך מעשר חרובין דרבנן ואחרת לי שביעית דבטת שוה דאורייתא וה"ה בירקות דהוי דאורייתא מסתמא ככל דבר שהוא (ז) אורב ונשחר כ' דקא במס' שביעית (פ"ה מ"א) כלל אמרו בשביעית כ' וה"ק מה גורן ויקב שגדלין על רוב מים ואלינן בחר שנה שעברה לגבי שביעית

ויאלו ירקות שגדלין על כל מים ואע"ג דמעשר ירק מדרבנן והי"ך עשה בנן אב מדבר שהוא מדרבנן אסמכתא רבנן אקרא כדפירש בקונטרס ור"י פ' אש אינו ענין למעשר חנה ענין לשביעית שטה בירק מן התורה דעיקר דרשה אחיא לשביעית לענין ירק דהוי דאורייתא בין בירק בין באילנות כדאמרין בר"ה (דף סו.) אחינא לך מעשר חרובין דרבנן ואחרת לי שביעית דבטת שוה דאורייתא וה"ה בירקות דהוי דאורייתא מסתמא ככל דבר שהוא (ז) אורב ונשחר כ' דקא במס' שביעית (פ"ה מ"א) כלל אמרו בשביעית כ' וה"ק מה גורן ויקב שגדלין על רוב מים ואלינן בחר שנה שעברה לגבי שביעית

ויאלו ירקות שגדלין על כל מים ואע"ג דמעשר ירק מדרבנן והי"ך עשה בנן אב מדבר שהוא מדרבנן אסמכתא רבנן אקרא כדפירש בקונטרס ור"י פ' אש אינו ענין למעשר חנה ענין לשביעית שטה בירק מן התורה דעיקר דרשה אחיא לשביעית לענין ירק דהוי דאורייתא בין בירק בין באילנות כדאמרין בר"ה (דף סו.) אחינא לך מעשר חרובין דרבנן ואחרת לי שביעית דבטת שוה דאורייתא וה"ה בירקות דהוי דאורייתא מסתמא ככל דבר שהוא (ז) אורב ונשחר כ' דקא במס' שביעית (פ"ה מ"א) כלל אמרו בשביעית כ' וה"ק מה גורן ויקב שגדלין על רוב מים ואלינן בחר שנה שעברה לגבי שביעית

ויאלו ירקות שגדלין על כל מים ואע"ג דמעשר ירק מדרבנן והי"ך עשה בנן אב מדבר שהוא מדרבנן אסמכתא רבנן אקרא כדפירש בקונטרס ור"י פ' אש אינו ענין למעשר חנה ענין לשביעית שטה בירק מן התורה דעיקר דרשה אחיא לשביעית לענין ירק דהוי דאורייתא בין בירק בין באילנות כדאמרין בר"ה (דף סו.) אחינא לך מעשר חרובין דרבנן ואחרת לי שביעית דבטת שוה דאורייתא וה"ה בירקות דהוי דאורייתא מסתמא ככל דבר שהוא (ז) אורב ונשחר כ' דקא במס' שביעית (פ"ה מ"א) כלל אמרו בשביעית כ' וה"ק מה גורן ויקב שגדלין על רוב מים ואלינן בחר שנה שעברה לגבי שביעית

ויאלו ירקות שגדלין על כל מים ואע"ג דמעשר ירק מדרבנן והי"ך עשה בנן אב מדבר שהוא מדרבנן אסמכתא רבנן אקרא כדפירש בקונטרס ור"י פ' אש אינו ענין למעשר חנה ענין לשביעית שטה בירק מן התורה דעיקר דרשה אחיא לשביעית לענין ירק דהוי דאורייתא בין בירק בין באילנות כדאמרין בר"ה (דף סו.) אחינא לך מעשר חרובין דרבנן ואחרת לי שביעית דבטת שוה דאורייתא וה"ה בירקות דהוי דאורייתא מסתמא ככל דבר שהוא (ז) אורב ונשחר כ' דקא במס' שביעית (פ"ה מ"א) כלל אמרו בשביעית כ' וה"ק מה גורן ויקב שגדלין על רוב מים ואלינן בחר שנה שעברה לגבי שביעית

ויאלו ירקות שגדלין על כל מים ואע"ג דמעשר ירק מדרבנן והי"ך עשה בנן אב מדבר שהוא מדרבנן אסמכתא רבנן אקרא כדפירש בקונטרס ור"י פ' אש אינו ענין למעשר חנה ענין לשביעית שטה בירק מן התורה דעיקר דרשה אחיא לשביעית לענין ירק דהוי דאורייתא בין בירק בין באילנות כדאמרין בר"ה (דף סו.) אחינא לך מעשר חרובין דרבנן ואחרת לי שביעית דבטת שוה דאורייתא וה"ה בירקות דהוי דאורייתא מסתמא ככל דבר שהוא (ז) אורב ונשחר כ' דקא במס' שביעית (פ"ה מ"א) כלל אמרו בשביעית כ' וה"ק מה גורן ויקב שגדלין על רוב מים ואלינן בחר שנה שעברה לגבי שביעית

ויאלו ירקות שגדלין על כל מים ואע"ג דמעשר ירק מדרבנן והי"ך עשה בנן אב מדבר שהוא מדרבנן אסמכתא רבנן אקרא כדפירש בקונטרס ור"י פ' אש אינו ענין למעשר חנה ענין לשביעית שטה בירק מן התורה דעיקר דרשה אחיא לשביעית לענין ירק דהוי דאורייתא בין בירק בין באילנות כדאמרין בר"ה (דף סו.) אחינא לך מעשר חרובין דרבנן ואחרת לי שביעית דבטת שוה דאורייתא וה"ה בירקות דהוי דאורייתא מסתמא ככל דבר שהוא (ז) אורב ונשחר כ' דקא במס' שביעית (פ"ה מ"א) כלל אמרו בשביעית כ' וה"ק מה גורן ויקב שגדלין על רוב מים ואלינן בחר שנה שעברה לגבי שביעית

ויאלו ירקות שגדלין על כל מים ואע"ג דמעשר ירק מדרבנן והי"ך עשה בנן אב מדבר שהוא מדרבנן אסמכתא רבנן אקרא כדפירש בקונטרס ור"י פ' אש אינו ענין למעשר חנה ענין לשביעית שטה בירק מן התורה דעיקר דרשה אחיא לשביעית לענין ירק דהוי דאורייתא בין בירק בין באילנות כדאמרין בר"ה (דף סו.) אחינא לך מעשר חרובין דרבנן ואחרת לי שביעית דבטת שוה דאורייתא וה"ה בירקות דהוי דאורייתא מסתמא ככל דבר שהוא (ז) אורב ונשחר כ' דקא במס' שביעית (פ"ה מ"א) כלל אמרו בשביעית כ' וה"ק מה גורן ויקב שגדלין על רוב מים ואלינן בחר שנה שעברה לגבי שביעית

ויאלו ירקות שגדלין על כל מים ואע"ג דמעשר ירק מדרבנן והי"ך עשה בנן אב מדבר שהוא מדרבנן אסמכתא רבנן אקרא כדפירש בקונטרס ור"י פ' אש אינו ענין למעשר חנה ענין לשביעית שטה בירק מן התורה דעיקר דרשה אחיא לשביעית לענין ירק דהוי דאורייתא בין בירק בין באילנות כדאמרין בר"ה (דף סו.) אחינא לך מעשר חרובין דרבנן ואחרת לי שביעית דבטת שוה דאורייתא וה"ה בירקות דהוי דאורייתא מסתמא ככל דבר שהוא (ז) אורב ונשחר כ' דקא במס' שביעית (פ"ה מ"א) כלל אמרו בשביעית כ' וה"ק מה גורן ויקב שגדלין על רוב מים ואלינן בחר שנה שעברה לגבי שביעית

ויאלו ירקות שגדלין על כל מים ואע"ג דמעשר ירק מדרבנן והי"ך עשה בנן אב מדבר שהוא מדרבנן אסמכתא רבנן אקרא כדפירש בקונטרס ור"י פ' אש אינו ענין למעשר חנה ענין לשביעית שטה בירק מן התורה דעיקר דרשה אחיא לשביעית לענין ירק דהוי דאורייתא בין בירק בין באילנות כדאמרין בר"ה (דף סו.) אחינא לך מעשר חרובין דרבנן ואחרת לי שביעית דבטת שוה דאורייתא וה"ה בירקות דהוי דאורייתא מסתמא ככל דבר שהוא (ז) אורב ונשחר כ' דקא במס' שביעית (פ"ה מ"א) כלל אמרו בשביעית כ' וה"ק מה גורן ויקב שגדלין על רוב מים ואלינן בחר שנה שעברה לגבי שביעית

אמאי

האשה נקנית

פרק ראשון

קידושין

א א ב מ"א מ"ב מ"ג
אבות מלאי סג
שני מן מ"ט א"ס
ס"ו לו ס"א :

אחרי אלמנך קרא (לקמן דף ט.) למימר מכסף מקנתו שאטע
נקנה בתורת חטאה וכלים דהיינו חליפין חיפוק ליה דלחשק עבד
עבדי לעבדיה דמינה גמרינן לקמן (דף יד:) דעבד עבדי נקנה בכסף
והעבדיה הוקשה לאשה דכתיב אס אחרת יקח לו הקשה הכתוב
לאחרת כדילפי' מה אחרת בשטר
ו"ל דרבי קינין גמרינן מהקישא
ולא מישט קינין דכ"ג אחרין
בפרק כל הבשר (חולין דף קיז:) תלחא
קראי כתיבי בדם חוד לאפקי
מטרה וחד למטוטי ממעלה וחד
מטומאה ובפ' ב"ש (נזרים דף מה.)
יליף טהר חילול חילול מטומאה וא"כ
אחרי לרבי תרי קראי חד לטהר וחד
למטומא *אלא לאו משום דלא נאמר
גזירה שיה דחילול להקל אלא
להחמיר : ואין דבר אחר כדכתיב
וא"ס תהא אמה העבדיה ואלא
בחליצה מק"ו דיבמה מהאי ק"ו
גופה וכן לומר אלא תוכיח דמה
לאשה שכן אינה יולדת בכסף חלמה
בזמנה ו"ל דה"ל שפחה כנענית
תוכיח דיואלה בכסף ולין ואלה
בחליצה וא"ס היא גופא תיבי בזהאי
ק"ו דחיפוק בחליצה ו"ל דלחכא
למספרך מה ליבמה שיואלה בזמנה
היבם ולכן יולדת בחליצה תאמר
בשפחה כנענית שכן אינה יולדת
בזמנה ארון לך אינה יולדת בחליצה
וא"ס א"כ היכי ימא שפחה כנענית
תוכיח איכא למספרך מה לשפחה
כנענית שכן אינה יולדת בזמנה ארון
(א) תאמר בזמנה העבדיה ו"ל
דנעשה יוכיח מאשה ומשפחה כנענית
דכי פרכה מה לשפחה כנענית שכן
אינה יולדת בזמנה ארון אשה תוכיח
שיואלה בזמנה כנענית ואלה יולדת
בחליצה מה לאשה שכן אינה יולדת
בכסף שפחה כנענית תוכיח :

[ועיין סיכום בזה/דחילין
קידוש' מה למטוטי וט']

תוס' ר"י הוקן

לא מקניא נפשה. הלכך
א"ע"ל שהיא רוצה
להתקדש בנפשה משה
פרשה אין הקדושין
כלום והקדושין תורת
הליפין בקדושין אשה :
דסיפא דהני קוננה
את עצמה בשני
דרכים : ואין דבר אחר
בזמנה . על ידי משה
הבעל או שהיא עושה
לבעל אבל מיהא מן
שמיא מקנה לה : דא
דחתן . בביתו פרק
נערה ויציאה דגם. באשה
העבדיה היוצאת משרות
ארון בסמינא כתיב .
קא דייק אין כסף לארון
ביציאת של ו אבל יש
כסף לארון אחר
ביציאתה ומאי ניהו אב
שיש לו קדושין בתו :
ואיכא לידה : ודרוש
הכי אין כסף ביציאה ו
אבל יש כסף ביציאה
מחרת ולית' לידה :
ה"ס קטנה. ואע"ג דקרא
אורי בעורה דכתיב ואם
אשת חיה וסקולה וקטנה
לא בת סקלה היא ס"ס
דכתיב נחתי כתר קאמר
שקדשה כשהיא קטנה
וכשנא ליה היא נערה :
ואלא. היסוד דאקתפתא
תא : מבושת ופגם .
דסתמא תא : שייך
בגוייה שיש לו
הלק דבר וטוהם חבי
תרי דיליה :

האב

צביא שטתני לו שטר לקדש צביא : ואימא לידה . וא"ס
הא ע"כ לא אינטיק קרא אלא לומר שכן לאכ דהא דמקדשה
בכסף גמר קדשה משה עפרין ו"ל דמ"מ מיתורא לא נאמר
שכן של אב אס אין משמעות דקרא דלקמן במסאגא אמר' דמי
תרי קראי לרבי : ואימא ה"מ קטנה . אט"ג דקרא איירי
בנערה דכתיב (דברים כג) וסקולה ועוד דמוליא סס רע על
הקטנה פטור מ"מ י"ל דה"ל אס בתי נחתי לאס הזה כשהיה
קטנה ועתה היא גדולה וא"ס הא לקטנה לא אינטיק קרא דהא
זכני מזכין לה כסף קידושין מיבעיא דכ"ג אחר' גבי מעשה
ידיה בפרק נערה שנתפתחה (כתובות דף מו.) ו"ל דלא דמי דגבי
מעשה ידיה נוחא כי כשנערה מוכר מעשה ידיה שהרי למלאכה
נמכרת אבל קידושין לא שייכא במכר אע"פ שיכול ליעדה היינו
בכסף שנמכרה אבל בקדושה ממש לא מליט שום זכות לאכ וא"ס
הא אמרינן בפרק נערה (אס) שמעשה הבת לאכ מחזקי ליה
רחמנא לממסרה לחופה אע"פ שמבטלה ממלאכה ופירש הסם
בקונטרס דובי ליה רחמנא מוכתיב אס בתי נחתי לאס דמשמע

כל נחיות אפילו מסירה לחופה ומאי ראיא אימא ה"מ קטנה אבל נערה לא כדאמר הכא ו"ל דהאי קרא אס בתי נחתי ע"כ איירי בנערה
כדפרישית וגו' דלענין קידושין טבל לפרש אס בתי נחתי כשהיה קטנה החופה א"ל לפרש אלא בנערה דאי בקטנות א"ל הייתה
נשואה כשזינחה ודינה במקדש ולא בסקלה דעל וטעם של קטנות לא מייחיה : וכו' תימא נילף מבושת ופגם . תימא היכי צבי למימר
נילף קידושין מבושת ופגם הא בוסת ופגם גופה לא ידעינן שכן לאכ אלא מקידושין דאמר בסוף אלו נעירות (כתובות דף מו.) דאי צבי
מסר לה למנוול ומוכה שחין וכו' דמ"מ מיהא דאי צבי מסר לה כשהיה קטנה והיה עומד לה טעם זה אף בנעירות א"כ גם כשהיא בוגרת יחא
בוסת ופגם של אב מהאי טעמא ו"ל דלא דמי בוגרת לנעירות דהי לא ילפינן מהפסד נדרים כולה מלחא לענין הא ילפינן שלא משוך כח
האכ אלא ימי נעירות כי היא דלקמן ומה סימנין שאין מויליין מרשות אב מויליין מרשות ארון בוגרת שמואלה ס' ומנא לן הא דבגרות
מוילא מרשות אב לקדושין ולכל דבר אי לאו דילפינן מהפסד נדרים מיהו לא נהירא כיון דבטעמא חליא מלחא דאי צבי מסר לה בקטנות
קד שייך דבר זה לבגרות כמו לנערה לכן נ"ל לשלל ואימא ה"מ קטנה כלומר קטנה שייך לעשות אותו ק"ו דהאכא אביה מקבל קדושה
איהי תשקיל כספא כיון שאין לה כלל די לקדש עממה אבל נערה דאית לה יד אידי תקדים נפשה ומשקיל כספא פירוש כיון דיש
לה יד לקדש עממה יהיו הקדושין שלה אבל אמת הוא שגם כשהיא נערה אביה יכול לקדשה וכשהיא מקדשה או יהיו הקדושין של
והאכא נוחא קושיא דלשיל דקרא איירי כשקדשה אביה והסם יליף בוסת ופגם מקידושין שע"י אביה שהם של אביה והאכא ה"ל וכו'
תימא נילף מבושת ופגם קידושין שע"י עממה שיהא של אביה מבושת ופגם כי דאי מקדושי אביה ליכא למילפניה שאלו על ידה לגמרי הס
אבל מתחילה היה יליף בוסת ופגם שאטע על ידיה מקדושי אביה ובתרי הכי איכא למליף מה שהוא על ידיה ממה שאטע על ידי אביה :

לא מקניא נפשה . דגנאי הוא לה הלכך בטיל לה תורת חליפין
בקדושין ואפילו בכלי שיש בו שיה פרוטה אי יסד לה לשון חליפין
עד דייביז לה בתורת לשון קנין או קדשה או קדושין : מה יבמה
שאנה יולדה בנס . דילפי' לקמן בזהאי פרקין (דף יד.) כתיב לה
תורה אור ולא ליבמה : בכסף מנלן . הכא שיקר

לא מקניא נפשה מעינא דסיפא (למעושי מאי)
למעושי חליצה סד"א תיתי בק"ו מבימה
*מה יבמה שאינה יוצאה בגם יוצאה
בחליצה זו שיוצאה בגם אינו דין שיוצאה
בחליצה קמ"ל ואימא ה"נ אמר קרא ספרי^ה
כריתות *ספר כורתה ואין דבר אחד בורתה :
בכסף : מנ"ל ותו הא דתנן *האב וכו' בבתי
בקדושה בכסף בשטר ובביאה מעל
דמקניא בכסף וכסף דאביה הוא אמר רב
יהודה אמר רב דאמר קרא *יוצאה תגם^ה
אין כסף אין כסף לארון זה אבל יש כסף
לארון אחד ומאן ניהו אב ואימא לידה
*הבי השתא אביה מקבל קידושה דכתיב
*את בתי נתתי לאיש הוזה ואירי שקלה^ה
כספא ואימא ה"מ קטנה דלית לה יד לקבל
קידושין אבל נערה דאית לה יד לקבל
קידושין תקדיש אירי נפשה וחשקיל כספא
אמר קרא *בנעוריה בית אביה כל שבעה^ה
נעורים לאביה ואלא הא דאמר רב הונא אמר
רב *מנין שמעשה הבת לאב שנאמר *וכי^ה
ימכור איש את בתו לאמה מה אמה מעשה
ידיה לרבה יאף בת נמי מעשה ידיה לאביה
חיפוק ליה מבנעוריה בית אביה אלא
בהפרת נדרים דכתיב רבתי ה"נ בהפרת
נדרים הוא דכתיב *וכי נילף מינה *ממנא
מאיסורא לא ילפינן וכי תימא נילף מקנסא
ממנא מקנסא לא ילפינן וכו' נילף
מבושת ופגם שאני בושת ופגם דאביה
שייך בגוייהו אלא מסתברא דכי קא ממעט
יצאה

ולעיל (דף ג.) אגב גריכא נקיש ליה
לתרתי לשון קנין דמתני' : וכו'
בבב . שהכסף יהיה שלו והוא מקבל
השטר והוא מוסרה לביאה על כרחיה
לשם קידושין בעורה נערה : מנלן .
ספר תרתי דמקניא בכסף דקדמי
מתני' ומנלן שהאב וכו' דקדמי
הסם : ואלה חסם . גבי אמה
העבדיה יולדת מרשות ארון כסומי
נעירות ומלי למכור ואלה חסם ולא
צבי אין כסף אלא למימר ביה אין
כסף לארון זה שיואלה ממנו אבל יש
כסף לארון אחר כשיואלה ממנו :
ואימא לידה . הוי האי כסף דהא לא
כתיב אין לו כסף דחיפוק מינה אין
כסף לארון זה ס' אלא הכי דוק
מינה אין כסף ביציאה זו אבל יש
כסף ביציאה אחרת ולעולם לידה :
ואידי תשקול כספא . בזמניה אפשר
שעל חסם ויכזה דכתיב בקבלת
קדושה : ואימא ה"מ . דכי ליה
לקבלם בקטנה שאין לה יד ללא צב
דעה היא ואט"ג דקרא דמוליא סס
רע בנערה כתיב דכתיב (דברים
כג) וגחת לאבי הנערה לעולם דקדשה
ניהלה בקטנותה : אבל נערה דלית
לה יד . משהביאה שתי נעירות גדולה
לכל דבר לכל שושנין ולמנוול שמקדשה
מקח וממכרה ממכר אידי תקדים
נפשה ס' : בנעוריה בית אביה .
הכי דריש לה כל זמן שבנעוריה היא
של אביה דכל שבת הבת לה לאביה
הוא : לאמה . קרא יתירא הוא דריש
ליה בזה הכי היא לו כלה ובבתי
נערה אשמע' דאי בקטנה לא

אינטיק השתא זכני מזכין לה מעשה ידיה מבושת : חיפוק ליה
מבנעוריה . אי מיהא הוי מלי למליף אלא על כרחך מלחא יליף
מהסם שמעינן מיהא לא לשבח נעורים אחיא דלגופיה אינטיק גבי
נדרים דקרא עלייהו : וכי תימא נילף . ממון מגדלים ממונא מאיסורא
ס' : וכי תימא נילף . כסף קדושה מכסף קנסא שאונם ופסיו
לאביה ממשיס כסף : ממונא מקנסא לא ילפינן . שהקנס טול ממונא
וממנוס לא גמרינן ואכתי קדושה מנלן דלאביה הוי : מבושת ופגם .
דקיימא לן בכתובות (דף מו) שהמאכל טולן בוסת ופגם אלא והא
לאו קנסא יננה : דאביה שייך בגוייהו . שיש לו דין מלך בהן
שיס בידו לביישה ולפגמה בשביל ממון שיטע לו דאי צבי מסר
לה למנוול ומוכה שחין דהויא לה בוסת ופגם ואנס זה כדא עליה
מחסר ממון זה שילולה ולא יקפא עליה תובעין : אלא . לעולם מקדא
קמא דאין כסף לארון זה נפקא ודקדאי לך ואימא לידה מסתברא
דלאביה דכי קממעט יולדת אירוסין מדין יולדת אמה העבדיה
ובא לומר כאלו אין כסף אבל ביציאת אירוסין יש כסף :

ולא
כל נחיות אפילו מסירה לחופה ומאי ראיא אימא ה"מ קטנה אבל נערה לא כדאמר הכא ו"ל דהאי קרא אס בתי נחתי ע"כ איירי בנערה
כדפרישית וגו' דלענין קידושין טבל לפרש אס בתי נחתי כשהיה קטנה החופה א"ל לפרש אלא בנערה דאי בקטנות א"ל הייתה
נשואה כשזינחה ודינה במקדש ולא בסקלה דעל וטעם של קטנות לא מייחיה : וכו' תימא נילף מבושת ופגם . תימא היכי צבי למימר
נילף קידושין מבושת ופגם הא בוסת ופגם גופה לא ידעינן שכן לאכ אלא מקידושין דאמר בסוף אלו נעירות (כתובות דף מו.) דאי צבי
מסר לה למנוול ומוכה שחין וכו' דמ"מ מיהא דאי צבי מסר לה כשהיה קטנה והיה עומד לה טעם זה אף בנעירות א"כ גם כשהיא בוגרת יחא
בוסת ופגם של אב מהאי טעמא ו"ל דלא דמי בוגרת לנעירות דהי לא ילפינן מהפסד נדרים כולה מלחא לענין הא ילפינן שלא משוך כח
האכ אלא ימי נעירות כי היא דלקמן ומה סימנין שאין מויליין מרשות אב מויליין מרשות ארון בוגרת שמואלה ס' ומנא לן הא דבגרות
מוילא מרשות אב לקדושין ולכל דבר אי לאו דילפינן מהפסד נדרים מיהו לא נהירא כיון דבטעמא חליא מלחא דאי צבי מסר לה בקטנות
קד שייך דבר זה לבגרות כמו לנערה לכן נ"ל לשלל ואימא ה"מ קטנה כלומר קטנה שייך לעשות אותו ק"ו דהאכא אביה מקבל קדושה
איהי תשקיל כספא כיון שאין לה כלל די לקדש עממה אבל נערה דאית לה יד אידי תקדים נפשה ומשקיל כספא פירוש כיון דיש
לה יד לקדש עממה יהיו הקדושין שלה אבל אמת הוא שגם כשהיא נערה אביה יכול לקדשה וכשהיא מקדשה או יהיו הקדושין של
והאכא נוחא קושיא דלשיל דקרא איירי כשקדשה אביה והסם יליף בוסת ופגם מקידושין שע"י אביה שהם של אביה והאכא ה"ל וכו'
תימא נילף מבושת ופגם קידושין שע"י עממה שיהא של אביה מבושת ופגם כי דאי מקדושי אביה ליכא למילפניה שאלו על ידה לגמרי הס
אבל מתחילה היה יליף בוסת ופגם שאטע על ידיה מקדושי אביה ובתרי הכי איכא למליף מה שהוא על ידיה ממה שאטע על ידי אביה :

ד"ל מ"א (וכ"ס מלאי)

[לקמן יד.]

[לקמן ס. יד. סוכה כד:]
ספרי פרשה כי מנא געין
כא : דף קכ.
כתובות מו : דף סה :
[לקמן י.] תוספתא דטוסס
ס"ג

[בכתובות ליתא חזנא
דכי]

כתובות מו מו : מו

ג"ס סס * (בגמט יתוספת)

הגהות הב"ח
(א) תוס' ד"ס ואין וכו'
תאמר בזהאי העבדים .
כ"כ פ"ל דף מו סף
פ"א .

Kiddushin Gimmel Amud Bais

She doesn't give herself (over)

לא מקניא נפשה

A woman doesn't give herself over for kiddushin if she is getting less than the worth of perutah, and as such, since חליצין works with even less than a perutah, it will not work for kiddushin.³

What Does the Number of the Sayfa Come to Exclude (why does חליצה not work as a get)?

The number of the sayfa

מניינא דסיפא

what does it exclude

למעוטי מאי

it excludes chalitzah

למעוטי חליצה

(as) you could have thought to say

סלקא דעתך אמינא

we should learn it

תייתי

from a kal v'chomer from yevamah

בקל וחומר מיבמה

(and we should say) that just like a yevamah

מה יבמה

that does not go out with a 'get'

שאינה יוצאה בגט

and yet it she goes out with chalitzah

יוצאה בחליצה

this one (i.e., a married woman)

זו

that goes out with a 'get'

שיוצאה בגט

'is it not logical' (a kal v'chomer)

אינו דין

that she should go out with chalitzah

שיוצאה בחליצה

it (the number) teaches us (otherwise)

קמשמע לן

But on this assumption that chalitzah doesn't work as a get the Gemara asks:

But let us say so (that it works as a get)

ואימא הכי נמי

The Gemara answers:

The posuk (Devarim 24:1) says

אמר קרא

"a sefer (document) of separation"

ספר כריתת

(this implies that) a sefer 'separates her'

ספר כריתה

and no other thing 'separates her'

ואין דבר אחר כריתה

The posuk implies that it is specifically a גט that separates a husband and wife and nothing else.

³ The Kinyan of Challipin

The kinyan of challipin involves one making a kinyan on a field that he is acquiring from his friend. Typically, the acquirer will give a handkerchief (or other object of little value) and in 'exchange' for the friend making a kinyan of this object, this person will be koneh the field (and he will pay the value of the field at a later time). Since this handkerchief was only given in order to facilitate the kinyan, it is typically given back to the one who gave it.

4 The Right of a Father to Sell His Daughter as an עברה אמה

How Do We Know that Kesef Works for Kiddushin and
How Do We Know that A Father Can Marry Off His
Daughter with Money and that the Money Belongs to Him?

The Mishna stated that kesef works for kiddushin and the Gemara now asks for the source of this halacha.

With money

בכסף

how do we know (that one can get married)

מנא לן

and further more

ותו

this that we learned in a Mishna

הא דתנן

a father is zocheh in his daughter

האב זכאי בבתו

for kiddushin

בקדושיה

with kesef, a shtar and biah

בכסף בשטר ובביאה

how do we know

מנלן

he can he can 'give her over' with money

דמיקניא בכסף

and that the money is the father's

וכסף דאביו הוא

The Mishna tells us that a father can marry off his daughter to someone else with any of the three methods of kiddushin, and if the father marries her off with money, the money goes to the father.

The Gemara now explains the source for these halachos.

Rav Yehuda said in the name of Rav

אמר רב יהודה אמר רב

as the posuk says (Shemos 21:11)

דאמר קרא

"She goes out free without money"

ויצאה חנם אין כסף

(this implies) there is no money

אין כסף

to this master

לאדון זה

but there is money to a different master

אבל יש כסף לאדון אחר

and who is that

ומאן ניהו

(it is) the father (when he marries her off)⁴

אב

But on this the Gemara asks:

But let us say that the money goes to her

ואימא לדיתה

The implication of the posuk is that this master doesn't get money when she leaves and someone else does. But how do we know that the other person is the father and not her? Perhaps

A father has the right to sell his daughter as a עברה אמה (a maidservant). The posuk tells us that when this girl become a נערה (twelve years old), she goes free and her master does not receive any money. The implication is that it is just when she leaves this master that the master doesn't get money but when the girl leaves a different master, that master will get money and that master is the father when he marries her off (i.e., when the daughter leaves this master (her father) he will get money).

האשה נקנית

פרק ראשון

קידושין

א א ב מ"א מ"ב מ"ג
אבות מלאי סג
שני מן מ"ט א"ס
ס"ו לו ס"א :

אחרי אלמנך קרא (לקמן דף ט.) למימר מכסף מקנתו שאטע
נקנה בתורת תבואה וכלים דהיינו חליפין חיפוק ליה דלחשק עבד
עבדי לעבדיה דמינה גמרינן לקמן (דף יד:) דעבד עבדי נקנה בכסף
והעבדיה הוקשה לשה דכתיב אם אחרת יקח לו הקשה הכתוב
לאחרת כדילפי' מה אחרת בשטר
ו"ל דרבי קינין גמרינן מהקישא
ולא מישט קינין דכ"ג אחרין
בפרק כל הבשר (חולין דף קיז:) תלחא
קראי כתיבי בדם חוד לאפקי
מטרה וחד למטוטי ממעילה וחד
מטומאה ובפ' ב"ש (נזרים דף מה.)
יליף טהר חילול חילול מטומאה וא"כ
אחרי לריבי טרי קראי חוד לטור וחד
למטומאה אלא לאו משום דלא נאמר
גזירה שיה דחילול להקל אלא
להחמיר: וראי' דבר אחר בורחה .
וא"ל תהא אמה העבדיה יולאה
בחליצה מק"ו דיבמה מהאי ק"ו
גופה וכן לומר אלא תוכיח דמה
לשה שכן אינה יולאה בכסף תאמר
בזמנה ו"ל דה"ל שפחה כנענית
תוכיח דיואלה בכסף ולין יולאה
בחליצה וא"ל היא גופא תיבי בזהאי
ק"ו דחיפוק בחליצה ו"ל דלחא
למספרך מה ליבמה שיואלה בזמנה
היבם ולכן יולאה בחליצה תאמר
בשפחה כנענית שכן אינה יולאה
בזמנה ארון לך אינה יולאה בחליצה
וא"ל א"כ היכי ימא שפחה כנענית
תוכיח איכא למספרך מה לשפחה
כנענית שכן אינה יולאה בזמנה ארון
(א) תאמר בזמנה העבדיה ו"ל
דנעשה יוכיח מאשה ומשפחה כנענית
דכי פרכה מה לשפחה כנענית שכן
אינה יולאה בזמנה ארון אשה תוכיח
שיואלה בזמנה בעל אינה יולאה
בחליצה מה לשה שכן אינה יולאה
בכסף שפחה כנענית תוכיח :

[ועיין סיכום בזה: דחולין
קידושין ח' ד' מ' ו' ט']

תוס' ר"י הוקן

לא מקניא נפשה. הלכך
א"ע"ל שהיא רוצה
להתקדש בפחות משה
פורשה אין הקדושין
כלום והקדושה תורת
הליפין בקדושה אשה :
דסיפא דהני קונא
את עצמה בשני
דרכים : ואין דבר אחר
ברחה . על ידי משה
הבעל או שהיא עושה
לבעל אבל מיהא מן
שמיא מקנה לה : דא
דחתן . בכתובות פרק
נערה ויציאה דגם. באשה
העבדיה היוצאת משרות
ארון בסמינא כתיב .
קא דייק אין כסף לארון
ביציאת של ו אבל יש
כסף לארון אחר
ביציאתה ומאי ניהו אב
שיש לו קדושה בתו :
ואיכא לידה : ודרוש
הכי אין כסף ביציאה ו
אבל יש כסף ביציאה
חזרת וליתיי דירה :
ה"מ קטנה. ואע"ג דקרא
אורי בעורה דכתיב ואם
אשת חיה וסקולה וקטנה
לא בת סקלה היא ס"ס
דכתיב נחתי כתר קאמר
שקדשה כשהיא קטנה
וכשנא ליה היא נערה :
ואלא. היסוד דאקתתא
היא : מבושת ופגם .
דסתמא הוא : שייך
בגוייה שיש לו
הלק דבר וטעם הכי
חיי דיליה :

האב

צביאה שנתנין לו שטר לקדש צביאה : ואימא לידה . וא"ל
הא ע"כ לא אינטיק קרא אלא לומר שהן לאכ דהא דמקדשה
בכסף גמר קדשה משה עפרין ו"ל דמ"מ מיתורא לא נאמר
שהן של אב אלא אין משמעות דקרא דלקמן במסאגא אמר' דהני
טרי קראי לריבי : ואימא ה"מ קטנה . אט"ג דקרא איירי
בנערה דכתיב (דברים כג) וסקולה ועוד דמוציא שם רע על
הקטנה פטור מ"מ י"ל דה"ל את בתי נחתי לשה הזה כשהיה
קטנה ועתה היא גדולה וא"ל הא לקטנה לא אינטיק קרא דהשתא
זכני מזכין לה כסף קידושין מיבעיא דכ"ג אחר' גבי מעשה
ידיה בפרק נערה שנתפתחה (כתובות דף מו.) ו"ל דלא דמי דגבי
מעשה ידיה נוחא כי כשנערה מוכר מעשה ידיה שהרי למלאכה
נמכרת אבל קידושין לא שייכא במכר אע"פ שיכול ליעדה היינו
בכסף שנמכרה אבל בקדושה ממש לא מליט שום זכות לאכ וא"ל
הא אמרינן בפרק נערה (אם) שמעשה הבת לאכ מחזקי ליה
רחמנא לממסרה לחופה אע"פ שמבטלה ממלאכה ופירש הסם
בקונטרס דובי ליה רחמנא מוכריה את בתי נחתי לשה דמשמע

כל נחיות אפילו מסירה לחופה ומאי ראיא אימא ה"מ קטנה אבל נערה לא כדאמר הכא ו"ל דהאי קרא את בתי נחתי ע"כ איירי בנערה
כדפרישית וגו' דלענין קידושין טבל לפרש את בתי נחתי כשהיה קטנה החופה א"ל לפרש אלא בנערה דאי בקטנות א"ל הייתה
נשואה כשזינחה ודינה במקדש ולא בסקילה דעל וטעם של קטנות לא מייחיה : ובר' יוחנן נילף מבושת ופגם . תימה היכי ציי למימר
נילף קידושין מבושת ופגם הא בוסת ופגם נא לא ידעינן שהן לאכ אלא מקידושין דאמר בסוף אלו נעירות (כתובות דף מו.) דאי ציי
מסר לה למנוול ומוכה שחין וכו' דנ"מ מיהא דאי ציי מסר לה כשהיה קטנה והיה עומד לה טעם זה אף בנעירות א"כ גם כשהיא בוגרת יחא
בוסת ופגם של אב מהאי טעמא ו"ל דלא דמי בוגרת לנעירות דהי לא ילפינן מהפדת נדרים כולה מלחא לענין הא ילפינן שלא ממשוך כח
האכ אלא ימי נעירות כי היא דלקמן ומה סימנין שאין מויליין מרשות אב מויליין מרשות ארון בוגרת שמואלה ס' ומנא לן לא דבגרות
מוילא מרשות אב לקדושין ולכל דבר אי לאו דילפינן מהפדת נדרים מיהו לא נהירא כיון דבטעמא חליא מלחא דאי ציי מסר לה בקטנות
קד שייך דבר זה לבגרות כמו לנערה לכן נ"ל לשל ואימא ה"מ קטנה כלומר קטנה שייך לעשות אותו ק"ו דהשתא אביה מקבל קדושה
איהי תשקיל כספא כיון שאין לה כלל די לקדש עומה אבל נערה דאית לה יד אידי תקדים נפשה ומשקיל כספא פירוש כיון דיש
לה יד לקדש עומה יהיו הקדושין שלה אבל אמת הוא שגם כשהיא נערה אביה יכול לקדשה וכשהיא מקדשה או יהיו הקדושין של
והשתא נוחא קושיא דלשיל דקרא איירי כשקדשה אביה והסם יליף בוסת ופגם מקידושין שע"י אביה שהם של אביה והכא ה"ל וכו'
דחמא נילף מבושת ופגם קידושין שע"י עומה שיהא של אביה מבושת ופגם כי דאי מקדושי אביה ליכא למילפניה שאלו על ידה לגמרי הס
אבל מתחילה היה יליף בוסת ופגם שאטע על ידה מקדושי אביה ובתרי הכי איכא למליף מה שהא על ידה ממה שאטע על יד אביה :

לא מקניא נפשה . דגנאי הוא לה הלכך בטיל לה תורת חליפין
בקדושין ואפילו בכלי שיש בו שיה פרוטה אי יאכ לה לשון חליפין
עד דייבי לה בתורת לשון קנין או קדשה או קדושין : מה יבמה
שאנה יולאה בנט . דילפי' לקמן בזהאי פרקין (דף יד.) כתיב לה
תורה אור ולא ליבמה : בכסף מנלן . הכא שייך

לא מקניא נפשה מעינא דסיפא (למעושי מאי)
למעושי חליצה סד"א תיתי בק"ו מיבמה
*מה יבמה שאינה יוצאה בגמ יוצאה
בחליצה זו שיוצאה בגמ אינו דין שיוצאה
בחליצה קמ"ל ואימא ה"נ אמר קרא ספרי^ה
כריתות *ספר כורתה ואין דבר אחד בורחה :
בכסף : מנ"ל וחו הא דתנן *האב וכו' בבתי
בקדושה בכסף בשטר ובביאה מעל
דמקניא בכסף וכסף דאביה הוא אמר רב
יהודה אמר רב דאמר קרא *יוצאה תגמ^ה
אין כסף אין כסף לארון זה אבל יש כסף
לארון אחד ומאן ניהו אב ואימא לידה
*הבי השתא אביה מקבל קידושה דכתיב
*את בתי נחתי לאיש הוזה ואירי שקלה^ה
כספא ואימא ה"מ קטנה דלית לה יד לקבל
קידושין אבל נערה דאית לה יד לקבל
קידושין תקדיש אירי נפשה וחשקיל כספא
אמר קרא *בנעוריה בית אביה כל שבע^ה
נעורים לאביה ואלא הא דאמר רב הונא אמר
רב *מנין שמעשה הבת לאב שנאמר *וכי^ה
ימכור איש את בתו לאמה מה אמה מעשה
ידיה לרבה יאף בת נמי מעשה ידיה לאביה
חיפוק ליה מבנעוריה בית אביה אלא
בהפרת נדרים דכתיב רבתי ה"נ בהפרת
נדרים הוא דכתיב *וכי נילף מינה *ממנא
מאיסורא לא ילפינן וכי תימא נילף מקנסא
ממנא מקנסא לא ילפינן וכו' נילף
מבושת ופגם שאני בושת ופגם דאביה
שייך בגוייהו אלא מסתברא דכי קא ממעט
יצאה

ולעיל (דף ג.) אגב גריכא נקיש ליה
לתרתי לשון קנין דמתני' : וכו'
בבב . שהכסף יהיה שלו והוא מקבל
השטר והוא ממסרה לביאה על כרחיה
לשם קידושין בעורה נערה : מנלן .
הכא דמקניא בכסף דמקניא בכסף דמקני
מתני' ומנלן שהאב וכו' כדמקני
הסם : ויולאה חסם . גבי אמה
העבדיה יולאה מרשות ארון כסומי
נעירות ומאי למכסח ויולאה חסם ולא
ציי אין כסף אלא למיירש ביה אין
כסף לארון זה שיואלה ממנו אבל יש
כסף לארון אחר כשיואלה ממנו :
ואימא לידה . הוי האי כסף דהא לא
כתיב אין לו כסף דחיפוק מינה אין
כסף לארון זה ס' אלא הכי דוק
מינה אין כסף צביאה זו אלא יש
כסף צביאה אחרת ולעולם לידה :
ואידי תשקול כספא . בזמניה אפשר
שעל חסם ויכזה דכתיב בקבלת
קדושה : ואימא ה"מ . דכי ליה
לקבלם בקטנה שאין לה יד ללאו צמ
דעה היא ואט"ג דקרא דמוציא שם
רע בנערה כתיב דכתיב (דברים
כג) וגחת לאבי הנערה לעולם דקדשה
ניהלה בקטנותה : אבל נערה דלית
לה יד . משהביאה שתי נעירות גדולה
לכל דבר לכל שושנין ולמנוול שמקדשה
מקח וממכרה ממכר אידי תקדים
נפשה ס' : בנעוריה בית אביה .
הכי דריש לה כל זמן שבנעוריה היא
של אביה דכל שבה הבת לה לאביה
הוא : לאמה . קרא יתירא הוא דריש
ליה בזה הכי היא לו כלה ובבב
נערה אשמע' דאי בקטנה לא

אינטיק השתא זכני מזכין לה מעשה ידיה מבושת : חיפוק ליה
מבנעוריה . אי מיהא הוי מני למליף אלא על כרחך מלחא יליף
מהסם שמעינן מיהא לא לשבח נעורים אחיא דלגופיה אינטיק גבי
נדרים דקרא עלייהו : וכי תימא נילף . ממון מגדירים ממונא מאיסורא
ס' : וכי תימא נילף . כסף קדושה מכסף קנסא שאנום ופתי
לאביה ממשיס כסף : ממונא מקנסא לא ילפינן . שהקנס טול ממונא
וממנוס לא גמרינן ואכתי קדושה מנלן דלאביה הוי : מבושת ופגם .
דקיימא לן בכתובות (דף מו) שהמאלס טולן בוסת ופגם אלא והוא
לאו קנסא יננה : דאביה שייך בגוייהו . שיש לו דין מלך בהן
שיש בידו לביישה ולפגמה בשביל ממון שיטע לו דאי ציי מסר
לה למנוול ומוכה שחין דהויא לה בוסת ופגם ואנס זה כדא עליה
מחסר ממון זה שיואלה ולא יקפא עליה תובעין : אלא . לעולם מקדא
קמא דאין כסף לארון זה נפקא ודקשיא לך ואימא לידה מסתברא
דלאביה דכי קממעט יולאה אירוסין מדין יולאה אמה העבדיה
ובא לומר כאלו אין כסף אבל צביאה אירוסין יש כסף :

יולאה
כל נחיות אפילו מסירה לחופה ומאי ראיא אימא ה"מ קטנה אבל נערה לא כדאמר הכא ו"ל דהאי קרא את בתי נחתי ע"כ איירי בנערה
כדפרישית וגו' דלענין קידושין טבל לפרש את בתי נחתי כשהיה קטנה החופה א"ל לפרש אלא בנערה דאי בקטנות א"ל הייתה
נשואה כשזינחה ודינה במקדש ולא בסקילה דעל וטעם של קטנות לא מייחיה : ובר' יוחנן נילף מבושת ופגם . תימה היכי ציי למימר
נילף קידושין מבושת ופגם הא בוסת ופגם נא לא ידעינן שהן לאכ אלא מקידושין דאמר בסוף אלו נעירות (כתובות דף מו.) דאי ציי
מסר לה למנוול ומוכה שחין וכו' דנ"מ מיהא דאי ציי מסר לה כשהיה קטנה והיה עומד לה טעם זה אף בנעירות א"כ גם כשהיא בוגרת יחא
בוסת ופגם של אב מהאי טעמא ו"ל דלא דמי בוגרת לנעירות דהי לא ילפינן מהפדת נדרים כולה מלחא לענין הא ילפינן שלא ממשוך כח
האכ אלא ימי נעירות כי היא דלקמן ומה סימנין שאין מויליין מרשות אב מויליין מרשות ארון בוגרת שמואלה ס' ומנא לן לא דבגרות
מוילא מרשות אב לקדושין ולכל דבר אי לאו דילפינן מהפדת נדרים מיהו לא נהירא כיון דבטעמא חליא מלחא דאי ציי מסר לה בקטנות
קד שייך דבר זה לבגרות כמו לנערה לכן נ"ל לשל ואימא ה"מ קטנה כלומר קטנה שייך לעשות אותו ק"ו דהשתא אביה מקבל קדושה
איהי תשקיל כספא כיון שאין לה כלל די לקדש עומה אבל נערה דאית לה יד אידי תקדים נפשה ומשקיל כספא פירוש כיון דיש
לה יד לקדש עומה יהיו הקדושין שלה אבל אמת הוא שגם כשהיא נערה אביה יכול לקדשה וכשהיא מקדשה או יהיו הקדושין של
והשתא נוחא קושיא דלשיל דקרא איירי כשקדשה אביה והסם יליף בוסת ופגם מקידושין שע"י אביה שהם של אביה והכא ה"ל וכו'
דחמא נילף מבושת ופגם קידושין שע"י עומה שיהא של אביה מבושת ופגם כי דאי מקדושי אביה ליכא למילפניה שאלו על ידה לגמרי הס
אבל מתחילה היה יליף בוסת ופגם שאטע על ידה מקדושי אביה ובתרי הכי איכא למליף מה שהא על ידה ממה שאטע על יד אביה :

ד"ל מ"א [וכ"ס מלאי]

[לקמן יד.]

[לקמן ס. יד. סוכה כד:]
ספרי פרשה כי מנא געין
כא: דף קכ.
כתובות מו: דף סה:
[לקמן י.] תוספתא דטעם
ס"ג

[בכתובות ליתא תיבת
הבי]

כתובות מו מו: מו:

ג"ס ס"א * [בכסף יתושי]

הגהות הב"ח
(א) תוס' ד"ס ואין וכו'
פאמר בזהאי העבדים .
כי ע"ל דף מו סוף
ע"א .

how do we know מנין
 that the 'earnings' of a daughter שְׂמֵעָה הַבַּת
 go to the father לָאב
 as it says (Shemos 21:7) שְׂנֵאמֶר
*"When a man will sell
 his daughter as a maid"* וְכִי יִמְכֹּר אִישׁ
 אֶת בָּתּוֹ לְאִמָּה אֶת אִמָּה
 just like a maid מַה אִמָּה
 her earnings go to her master מַעֲשֵׂה יָדֶיהָ לְרַבָּה
 also a daughter also אִף בֵּת נָמִי
 her earnings go to her father מַעֲשֵׂה יָדֶיהָ לְאָבִיהָ
 but let him learn it (this halacha) out (of the posuk) תִּיפּוֹק לִיהּ
"While she is a na'arah in her father's house" מִבְּנֵעֲרִיָּה בֵּית אָבִיהָ

Why did Rav not use the posuk of בֵּית אָבִיהָ to teach
 that her earnings go to her father?

The Gemara answers:
 Rather (it must be that he can't learn it because) אֵלֶּא
 with regard to hafaras nedarim בְּהַפְרַת נְדָרִים
 it is written הוּא דְּכָתִיב
 here too also הִכִּי נָמִי
 with regard to hafaras nedarim בְּהַפְרַת נְדָרִים
 it is written הוּא דְּכָתִיב

The same way Rav could not learn the halacha that the
 earnings of a girl go to the father from the posuk of בְּנֵעֲרִיָּה בֵּית
 אָבִיהָ (as he holds that the posuk of בְּנֵעֲרִיָּה בֵּית אָבִיהָ is referring
 to hafaras nedarim), so too we should not be able to learn that
 the father is able to marry off his daughter from the posuk of
 בְּנֵעֲרִיָּה בֵּית אָבִיהָ as it is referring to hafaras nedarim, and if so,
 we are left without a source that a father can marry off his
 daughter when she is a נַעֲרָה.

The Gemara points out:
 And if you are going to say וְכִי תִּימָא
 learn it from it (i.e., from hafaras nedarim) נִילָף מִיֵּנִיָּה
 (we can't) because money from issur מִמִּנְחָה מֵאִסּוּרָא
 we don't learn לֹא יִלְפִינוּ

The Gemara answers that just because the father can be
 mayfer his daughter's nedarim, this is not a proof that he should
 receive the kiddushin money (see footnote).

One could have said that if we know that the father can be
 mayfer his daughter's nedarim even when she is a נַעֲרָה, perhaps
 this should teach us that he should get the money for her
 kiddushin as well. To which the Gemara says that being mayfer
 nedarim is a matter of issurim and the acceptance of money for
 her kiddushin is a monetary manner and we do not learn
 monetary manners from issurim. Therefore, just because the

when her father marries her off, she is the one who receives the
 money that the husband gives for kiddushin.

The Gemara answers:
 But now (i.e., can it really be) הִכִּי הַשְׁתָּא
 the father accepts the kiddushin אָבִיהָ מְקַבֵּל קִידּוּשִׁיהָ
 as it is written (Devarim 22:16) דְּכָתִיב
 "My daughter I have given to this man" אֶת בָּתִּי נָתַתִּי לְאִישׁ הַזֶּה
 and she takes the money?! וְאִיהָ שָׂקְלָה בְּסָפָא

The Gemara assumes that if the father has the power to give
 her over for marriage, he also receives the money for it (i.e., if
 he 'owns the right to her marriage, he also owns the money for
 that marriage).

The Gemara continues to ask:
 But let us say that when is this (true) וְאִימָא הֵנִי מִיָּלִי
 (it is only) with regard to a girl who is a minor קַטְנָה
 that she does not have a 'yad'/hand דְּלֵית לָהּ יָד
 to accept kiddushin לְקַבֵּל קִידּוּשִׁין
 but a na'arah that has a 'yad'/hand אָבֵל נַעֲרָה דְּאֵית לָהּ יָד
 to accept kiddushin לְקַבֵּל קִידּוּשִׁין
 she should be able to marry herself תְּקַדִּישׁ אִיהָ נַפְשָׁה
 and she should accept the money וְתִשְׁקוֹל בְּסָפָא

Although it is true that the posuk says that the father can
 marry off his daughter, perhaps this is only with regard to a
 קַטְנָה (a girl under twelve) but not with regard to a נַעֲרָה (a girl
 from twelve to twelve and a half). A נַעֲרָה is considered an adult
 for all matters (ex. monetary manners, being punished for her
 avayros etc.), and if so, perhaps she can also marry herself off.

The Gemara answers that the source for a father marrying
 off his daughter when she is a na'arah and accepting the money
 is learned from this posuk:

The posuk says (Bamidbar 30:17) אָמַר קָרָא
"While she is a na'arah in her father's house" בְּנֵעֲרִיָּה בֵּית אָבִיהָ
 (this implies) that all of the 'benefits' of a na'arah כָּל שֶׁבַח נְעוּרִים
 go to the father לְאָבִיהָ

The Gemara answers that the posuk of בְּנֵעֲרִיָּה בֵּית אָבִיהָ tells
 us that any benefit that the נַעֲרָה generates goes to the father,
 and if so, her kiddushin and the money from such a kiddushin
 go to the father.

The Gemara now holds that the posuk of בְּנֵעֲרִיָּה בֵּית אָבִיהָ
 teaches us that the father has the right to marry off his daughter
 even when she is a נַעֲרָה.

But on this the Gemara asks:
 But this that Rav Huna said וְאֵלֶּא הָא דְּאָמַר רַב הוּנָא
 'in the name' of Rav אָמַר רַב

האשה נקנית

פרק ראשון

קידושין

א א ב מ"א מ"ב מ"ג
אבות מלא' סג
שני מן ט"ס א"ס
ס"ו לו ט"ו א :

אח"כ אלמנך קרא (לקמן דף ט.) למימר מכסף מקנתו שא"ט נקנה בתורת תבואה וכלים דהיינו חליפין חיפוק ליה דלחשק עבד עבדי לעבדיה דמינה גמרינן לקמן (דף יד:) דעבד עבדי נקנה בכסף והעבדיה הוקשה לאשה דכתיב א"ס אחרת יקח לו הקשה הכתוב לאחרת כדילפי' מה אחרת בשטר וי"ל דרבי קינין גמרינן מהקישא ולא מישט קינין דכ"ג אחרין לעומתא *אלא לאו משום דלא נאמר גזירה שיה דחילול להקל אלא להחמיר : ואין דבר אחר כדכתיב ואל"ס תהא אמה העבדיה ואל"ס בחליה מק"ו דיבמה מהא ק"ו גופה וכן למר א"ס תוכיח דמה לאשה שכן אינה יולדת בכסף תאמר בזה"ל וי"ל דה"ל שפחה כנענית תוכיח דיואלה בכסף ואין יולדת בחליה ואל"ס היא גופה כתיב בזה"ל ק"ו דחיפוק בחליה וי"ל דלחשק לעומתא מה ליבמה שיואלת במיתה היבם ולכן יולדת בחליה תאמר בשפחה כנענית שכן אינה יולדת במיתה ארון לך אינה יולדת בחליה ואל"ס א"כ היכי ימא שפחה כנענית תוכיח איכא למיפרך מה לשפחה כנענית שכן אינה יולדת במיתה ארון (א) תאמר בזה"ל העבדיה וי"ל דנעשה יוכיח מאשה ומשפחה כנענית דכי פרכא מה לשפחה כנענית שכן אינה יולדת במיתה ארון אשה תוכיח שיואלת במיתה בעל ואינה יולדת בחליה מה לאשה שכן אינה יולדת בכסף שפחה כנענית תוכיח :

[ועיין סיכום בזה"ל דחילין קידושין מה למעוטי וכו']

תוס' ר"י הוקן

לא מקניא נפשה. הלכך א"ע"ל שהיא רוצה להתקשר בפחות משה פורשה אין הקדושין כלום והפיקעו תורת חליפין בקדושי אשה : דסיפא דהני קונתא את עצמה בשני דרכים : ואין דבר אחר בתורה . על ידי משה דבעל או שהיא עושה לבעל אבל מיהא מן שמיא מקני לו : דא דתנן . בכתובות פרק נערה ויוצאה דגם באשה העבריה היוצאת משרות ארון בסמינא כתיב . וקא דריק אין כסף לארון כפיא ש"ל ו אכל י"ש כסף לארון אחר כיצאנה ומא' ניהו אב ויש לו קדושין בתו : ודריש הכי אין כסף כיצאנה ו אכל י"ש כסף כיצאנה ודריש : חתה וליתי דריש : ח"מ קטנה . ואע"ג דקרא אורי בעורה דכתיב ואם אשת חיה וסקולה וקטנה לא בת סקלה היא ס"ס דכתיב נתינתו כתר קאמר שקדשה כשהיא קטנה וכשנא' ליה היא נערה : ואלא סיפא דאקתפתא ויא : מבושת ופגם : דסמנא ויא : שייך בנתינתו שיש לו חלק בדבר ושום חבי תי דיליה :

לא מקניא נפשה ע"י נאדסיפא (למעוטי מא') למעוטי חליצה סד"א תיתי בק"ו מבימה *מה יבמה שאינה יוצאה בגמ' יוצאה בחליצה זו שיוצאה בגמ' אינו דין שיוצאה בחליצה קמ"ל ואימא ה"נ אמר קרא *ספר כריתות *ספר כורתה ואין דבר אחר בוררת : בכסף : מנ"ל וכו' הא דתנן *האב וכו' בבתי בקדושיה בכסף בשטר ובביאה מעל דמקניא בכסף וכסף דאבדה הוא אמר רב יהודה אמר רב דאמר קרא *ויצאה תגם שמת אין כסף אין כסף לארון זה אבל יש כסף לארון אחר ומאן ניהו אב ואימא לדידה *הבי השתא אביה מקבל קידושיה דכתיב *את בתי נתתי לאיש הוה ואורי שקלה דגמ' כספא ואימא ה"מ קטנה דלית לה יד לקבל קידושין אבל נערה דאית לה יד לקבל קידושין תקדיש אורי נפשה וחשקול כספא אמר קרא *בנעוריה בית אביה כל שבעה נעורים לאביה ואלא הא דאמר רב הונא אמר רב *מנין שמעשה הבת לאב שנאמר *וכי ימכור איש את בתו לאמה מה אמה מעשה ידיה לרבה יא' בת נמי מעשה ידיה לאביה חיפוק ליה מבנעוריה בית אביה אלא בהפרת גזירה דכתיב ה"נ בהפרת גדרים הוא דכתיב *וכי יגילף מינה *ממנא מאיסורא לא ילפינן וכי תימא גילף מקנסא ממנא מקנסא לא ילפינן וכי' גילף מבושת ופגם שאני בושת ופגם דאבדה שייך בגיוריה אלא מסתברא דכי קא ממעט יציאה

לא מקניא נפשה ע"י נאדסיפא (למעוטי מא') למעוטי חליצה סד"א תיתי בק"ו מבימה *מה יבמה שאינה יוצאה בגמ' יוצאה בחליצה זו שיוצאה בגמ' אינו דין שיוצאה בחליצה קמ"ל ואימא ה"נ אמר קרא *ספר כריתות *ספר כורתה ואין דבר אחר בוררת : בכסף : מנ"ל וכו' הא דתנן *האב וכו' בבתי בקדושיה בכסף בשטר ובביאה מעל דמקניא בכסף וכסף דאבדה הוא אמר רב יהודה אמר רב דאמר קרא *ויצאה תגם שמת אין כסף אין כסף לארון זה אבל יש כסף לארון אחר ומאן ניהו אב ואימא לדידה *הבי השתא אביה מקבל קידושיה דכתיב *את בתי נתתי לאיש הוה ואורי שקלה דגמ' כספא ואימא ה"מ קטנה דלית לה יד לקבל קידושין אבל נערה דאית לה יד לקבל קידושין תקדיש אורי נפשה וחשקול כספא אמר קרא *בנעוריה בית אביה כל שבעה נעורים לאביה ואלא הא דאמר רב הונא אמר רב *מנין שמעשה הבת לאב שנאמר *וכי ימכור איש את בתו לאמה מה אמה מעשה ידיה לרבה יא' בת נמי מעשה ידיה לאביה חיפוק ליה מבנעוריה בית אביה אלא בהפרת גזירה דכתיב ה"נ בהפרת גדרים הוא דכתיב *וכי יגילף מינה *ממנא מאיסורא לא ילפינן וכי תימא גילף מקנסא ממנא מקנסא לא ילפינן וכי' גילף מבושת ופגם שאני בושת ופגם דאבדה שייך בגיוריה אלא מסתברא דכי קא ממעט יציאה

לא מקניא נפשה . דגנא הוא לה הלכך בטיל לה תורת חליפין בקדושין ואפילו בכלי שיש בו שיה פרוטה חי יבד לה לשון חליפין עד דייבד לה בתורת לשון קנין או קיהא או קידושין : מה יבמה שאינה יולדת בגמ' דילפי' לקמן בזה"ל פרקין (דף יד.) כתיב לה תורה אור ולא ליבמה : בכסף מנלן . האל עיקר ולעיל (דף ג.) אגב גרידא נקיש ליה לתרתי לשון קנין דמתני' : וזא' בזה"ל . שהכסף יהיה שלו והוא מקבל השטר והוא מוסרה לביאה על כרחיה לשם קידושין בעורה נערה : מנלן . כך תרתי דמקניא בכסף דקדמי מתני' ומנלן שהאב זא' כי דקדמי החס' : ואלה חס' . גבי אמה העבדיה יולדת משרות ארון בסמינא נעירות ומלי למכור ואלה חס' חס' ולא כפי' אלא למימר שיה א"ן כסף לארון זה שיואלת ממנו אבל יש כסף לארון אחר כשיואלת ממנו : ואימא לדידה . הוי האי כסף דהא לא כתיב אין לו כסף דחיפוק מינה אין כסף לארון זה כי' אלא הכי דוק מינה אין כסף ביציה זו אבל יש כסף ביציה אחרת ולעולם לדידה : ואימא תשקול כספא . בזה"ל אפטר שעל חס' וזכור דכתיב בקבלת קדושיה : ואימא ה"מ . דכי ליה לקבל כקטנה שאין לו יד דלאו כח דעה היא ואע"ג דקרא דמוליא שם רע בנערה כתיב דכתיב (דגריס כב) וגתח לאבי הנערה לעולם דקדשה ניהלה בקטנותה : אבל נערה דלית לה יד . משהביאה שתי שערות גדולה לכל דבר לכל שושנין ולמנחם שמקדשה מקח וממכרה ממכר אימי הקדוש נפשה ט' : בנעוריה בית אביה . הכי דריש לה כל זמן שבנעוריה היא של אביה דכל שבת הבא לה לאביה הוא : לאמה . קרא יתירא הוא דריש ליה בזה הכי היא לו כאלה ובבתי נערה אשמע' דהי בקטנה לא

דיל' מ"א [וכ"ס מלא']

[לקמן יד.]

[לקמן ט. יד. סוכה כד:]
ספרי פרשה כי מנא געין
כא' ודף ט.
כחושט טו: דף סה:
[לקמן י.] תוספתא דטוסט
פ"ג

[בכתובות ליתא חתה
דכי']

כחושט טו טו: מנ

ג"ס טס * [בכ"ס יתוסף]

הגהות הב"ח
(א) תוס' ד"ס ואין וכו'
תאמר בזה"ל העבדיה
כי על דף טו סף
פ"א :

אלמנך קרא וכו' חזין לה מעשה ידיה מצביא : חיפוק ליה מבנעוריה . חי מיהא הוי מלי למילף אלא על כרחך מלף יליף מהחם שמעין מיהא לא לשבח נעורים אחי' דלגופיה אלמנך גבי גדרים דקא' עלייהו : וכי תימא גילף . ממון מגדרים ממנא מאיסורא ט' : וכי תימא גילף . כסף קדושיה מכסף קנסא שאונם ופתי' לאביה חמשים כסף : ממנא מקנסא לא ילפינן . שהקנס טול מוחס' ומחוס' לא גמרינן ואכתי קדושיה מנלן דלאביה הוי : מצותא ופגם . דקיימא לן בכתובות (דף יז) שהמאכל טולן בושא ופגם אלא והוא לאו קנסא יננה : דאבדה שייך בגיוריה . שיש לו דין חלק בהן שיש בידו לבישה ולפגמה בשביל ממון שיהט לו דאי כפי מסר לה למנול וזוכה שחין דהויא לה בושא ופגם ואנן זה כפא עליה מחסר ממון זה שילולה ולא יקפא עליה חובטין : אלא . לעולם מקדא קמא דאין כסף לארון זה נקפא ודקדא לך ואימא לדידה מסתברא דלאביה דכי קממעט יציאת אירוסין מדין יציאת אמה העבדיה וזא' למר כאלן אין כסף אלא ביציה אירוסין יש כסף : יציאה

אלמנך קרא וכו' חזין לה מעשה ידיה מצביא : חיפוק ליה מבנעוריה . חי מיהא הוי מלי למילף אלא על כרחך מלף יליף מהחם שמעין מיהא לא לשבח נעורים אחי' דלגופיה אלמנך גבי גדרים דקא' עלייהו : וכי תימא גילף . ממון מגדרים ממנא מאיסורא ט' : וכי תימא גילף . כסף קדושיה מכסף קנסא שאונם ופתי' לאביה חמשים כסף : ממנא מקנסא לא ילפינן . שהקנס טול מוחס' ומחוס' לא גמרינן ואכתי קדושיה מנלן דלאביה הוי : מצותא ופגם . דקיימא לן בכתובות (דף יז) שהמאכל טולן בושא ופגם אלא והוא לאו קנסא יננה : דאבדה שייך בגיוריה . שיש לו דין חלק בהן שיש בידו לבישה ולפגמה בשביל ממון שיהט לו דאי כפי מסר לה למנול וזוכה שחין דהויא לה בושא ופגם ואנן זה כפא עליה מחסר ממון זה שילולה ולא יקפא עליה חובטין : אלא . לעולם מקדא קמא דאין כסף לארון זה נקפא ודקדא לך ואימא לדידה מסתברא דלאביה דכי קממעט יציאת אירוסין מדין יציאת אמה העבדיה וזא' למר כאלן אין כסף אלא ביציה אירוסין יש כסף : יציאה

אלמנך קרא וכו' חזין לה מעשה ידיה מצביא : חיפוק ליה מבנעוריה . חי מיהא הוי מלי למילף אלא על כרחך מלף יליף מהחם שמעין מיהא לא לשבח נעורים אחי' דלגופיה אלמנך גבי גדרים דקא' עלייהו : וכי תימא גילף . ממון מגדרים ממנא מאיסורא ט' : וכי תימא גילף . כסף קדושיה מכסף קנסא שאונם ופתי' לאביה חמשים כסף : ממנא מקנסא לא ילפינן . שהקנס טול מוחס' ומחוס' לא גמרינן ואכתי קדושיה מנלן דלאביה הוי : מצותא ופגם . דקיימא לן בכתובות (דף יז) שהמאכל טולן בושא ופגם אלא והוא לאו קנסא יננה : דאבדה שייך בגיוריה . שיש לו דין חלק בהן שיש בידו לבישה ולפגמה בשביל ממון שיהט לו דאי כפי מסר לה למנול וזוכה שחין דהויא לה בושא ופגם ואנן זה כפא עליה מחסר ממון זה שילולה ולא יקפא עליה חובטין : אלא . לעולם מקדא קמא דאין כסף לארון זה נקפא ודקדא לך ואימא לדידה מסתברא דלאביה דכי קממעט יציאת אירוסין מדין יציאת אמה העבדיה וזא' למר כאלן אין כסף אלא ביציה אירוסין יש כסף : יציאה

אלמנך קרא וכו' חזין לה מעשה ידיה מצביא : חיפוק ליה מבנעוריה . חי מיהא הוי מלי למילף אלא על כרחך מלף יליף מהחם שמעין מיהא לא לשבח נעורים אחי' דלגופיה אלמנך גבי גדרים דקא' עלייהו : וכי תימא גילף . ממון מגדרים ממנא מאיסורא ט' : וכי תימא גילף . כסף קדושיה מכסף קנסא שאונם ופתי' לאביה חמשים כסף : ממנא מקנסא לא ילפינן . שהקנס טול מוחס' ומחוס' לא גמרינן ואכתי קדושיה מנלן דלאביה הוי : מצותא ופגם . דקיימא לן בכתובות (דף יז) שהמאכל טולן בושא ופגם אלא והוא לאו קנסא יננה : דאבדה שייך בגיוריה . שיש לו דין חלק בהן שיש בידו לבישה ולפגמה בשביל ממון שיהט לו דאי כפי מסר לה למנול וזוכה שחין דהויא לה בושא ופגם ואנן זה כפא עליה מחסר ממון זה שילולה ולא יקפא עליה חובטין : אלא . לעולם מקדא קמא דאין כסף לארון זה נקפא ודקדא לך ואימא לדידה מסתברא דלאביה דכי קממעט יציאת אירוסין מדין יציאת אמה העבדיה וזא' למר כאלן אין כסף אלא ביציה אירוסין יש כסף : יציאה

אלמנך קרא וכו' חזין לה מעשה ידיה מצביא : חיפוק ליה מבנעוריה . חי מיהא הוי מלי למילף אלא על כרחך מלף יליף מהחם שמעין מיהא לא לשבח נעורים אחי' דלגופיה אלמנך גבי גדרים דקא' עלייהו : וכי תימא גילף . ממון מגדרים ממנא מאיסורא ט' : וכי תימא גילף . כסף קדושיה מכסף קנסא שאונם ופתי' לאביה חמשים כסף : ממנא מקנסא לא ילפינן . שהקנס טול מוחס' ומחוס' לא גמרינן ואכתי קדושיה מנלן דלאביה הוי : מצותא ופגם . דקיימא לן בכתובות (דף יז) שהמאכל טולן בושא ופגם אלא והוא לאו קנסא יננה : דאבדה שייך בגיוריה . שיש לו דין חלק בהן שיש בידו לבישה ולפגמה בשביל ממון שיהט לו דאי כפי מסר לה למנול וזוכה שחין דהויא לה בושא ופגם ואנן זה כפא עליה מחסר ממון זה שילולה ולא יקפא עליה חובטין : אלא . לעולם מקדא קמא דאין כסף לארון זה נקפא ודקדא לך ואימא לדידה מסתברא דלאביה דכי קממעט יציאת אירוסין מדין יציאת אמה העבדיה וזא' למר כאלן אין כסף אלא ביציה אירוסין יש כסף : יציאה

אלמנך קרא וכו' חזין לה מעשה ידיה מצביא : חיפוק ליה מבנעוריה . חי מיהא הוי מלי למילף אלא על כרחך מלף יליף מהחם שמעין מיהא לא לשבח נעורים אחי' דלגופיה אלמנך גבי גדרים דקא' עלייהו : וכי תימא גילף . ממון מגדרים ממנא מאיסורא ט' : וכי תימא גילף . כסף קדושיה מכסף קנסא שאונם ופתי' לאביה חמשים כסף : ממנא מקנסא לא ילפינן . שהקנס טול מוחס' ומחוס' לא גמרינן ואכתי קדושיה מנלן דלאביה הוי : מצותא ופגם . דקיימא לן בכתובות (דף יז) שהמאכל טולן בושא ופגם אלא והוא לאו קנסא יננה : דאבדה שייך בגיוריה . שיש לו דין חלק בהן שיש בידו לבישה ולפגמה בשביל ממון שיהט לו דאי כפי מסר לה למנול וזוכה שחין דהויא לה בושא ופגם ואנן זה כפא עליה מחסר ממון זה שילולה ולא יקפא עליה חובטין : אלא . לעולם מקדא קמא דאין כסף לארון זה נקפא ודקדא לך ואימא לדידה מסתברא דלאביה דכי קממעט יציאת אירוסין מדין יציאת אמה העבדיה וזא' למר כאלן אין כסף אלא ביציה אירוסין יש כסף : יציאה

(we cannot say this) because it is different **שְׁאֵנִי**
 (the payments) for embarrassment and p'gam **בוֹשָׁת וּפְגָם**
 as the father 'has a connection to them' **דְּאֲבוּהָ שְׂיִיד בְּגוּיָהּ**

When a man violates a נְעִירָה (or קַטְנָה), the payment for the נְעִירָה's בוֹשָׁת (embarrassment) and her פְּגָם (devaluation) go to the father. However, the Gemara says that this can't be the source that the father gets the kiddushin money as it could be that the reason the father gets this money is because he has a connection to it. Rashi explains that the father has to ability to marry her to even a מוֹכֶה שְׁחִין, (i.e., he can marry her to a person that will cause her to be embarrassed and to be devaluated), and if so, it makes sense that he should get the בוֹשָׁת וּפְגָם but this still would not be a proof that he gets the kiddushin money when he marries her off.

The Gemara comes to its final answer that in reality it is like we said before that the way we know that the father can marry her off and that he gets the money is learned out of the drasha from וְיִצְאָה חֲנֻם אֵין כֶּסֶף, as will be explained.

Rather it is logical **אֵלֹא מִסֵּתִבְרָא**
 that when it excludes **דְּכִי קָא מְמַעֵט**

father can be mayfer the נְעִירָה's nedarim, this does not show us that he should get the money for her marriage.

The Gemara will now show why various other possibilities are not valid to prove that the father gets the 'kiddushin money' when he marries off a נְעִירָה.

And if you are going to say to learn it **וְכִי תִימָא גִילָף**
 from 'kenas'/'penalties' **מִקְנָסָא**
 money from kenas we don't learn **מִמּוֹנָא מִקְנָסָא לָא יִלְפִינוּ**

If a man violates a girl (either by physical force or by coercion), the attacker pays a penalty of 50 kesef to the father, and if so, one could have thought that the same way the father gets this kenas/fine, he should also get the kiddushin money. To which the Gemara answers that we cannot learn out regular monetary manners from kenas as the chiyuv to pay a kenas is a chiddush (novelty) and therefore no other halachos can be learned from it.

The Gemara continues:
 And if you are going to say learn it **וְכִי תִימָא גִילָף**
 from the (payment) for embarrassment **מִבוֹשָׁת**
 and p'gam (her loss of value) **וּפְגָם**